

Előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal
Budapest, IV., Váci-utca 37.
Vidékről postautalvánnyal.

Előfizetési díj egy évre:
Bérmontesen hához küldve vagy
posta útján . . . . . 4.-kor.

Külföldre:
Németország és Szerbia . . . . . 5.-kor.
Franciaország, Belgium, Svájc,
Románia, Olasz-, Török-, Angol-
ország, Hollandia és Amerikába 6.-kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések legutányosabb áron számítottak.

MERCUR

KÖZGAZDASÁGI-, PÉNZ-,
BIZTOSÍTÁS-, KÖZLEKEDÉS- és IPARÜGYI SZAKLAP.

HITELES SORSOLÁSI TUDÓSÍTÓ

magyar, osztrák és külföldi sorsjegyekről, kisorsolandó állam- és magánkötelezvényekről, vasuti, gőzhajózási és ipar-részvények és elsőbbségi kötvényekről, záloglevelekről stb. stb.

Meg jelenik minden hó 2-án és 16-án.

Előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal
Budapest, IV., Váci-utca 37.
Vidékről postautalvánnyal.

Előfizetési díj egy évre:
Bérmontesen hához küldve vagy
posta útján . . . . . 4.-kor.

Külföldre:
Németország és Szerbia . . . . . 5.-kor.
Franciaország, Belgium, Svájc,
Románia, Olasz-, Török-, Angol-
ország, Hollandia és Amerikába 6.-kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések legutányosabb áron számítottak.

Szerkesztőség: Váci-utca 37.

BUDAPEST

Kiadóhivatal: Váci-utca 37.

Tartalom: Értéktőzsde. — Gabona-
tőzsde. — A közép- és keleti
üzleti költségvetés. — Közgazdasági és
mérleg. — Közlekedés. — Vegyes
közlemények. — Szerkesztői üzenet-
tek. — Sorsolások: 1881. évi 20/0-os
100 frankos szerb államsorsjegyek.
— 400 frankos török sorsjegyek. —

21/20/0-os Székesfehérvár-Győr-Grácsi
sorsjegyek. — Braunschweigi 20 tallé-
ros sorsjegyek. — Milánói 10 lírás
sorsjegyek az 1866. évből. — 41/20/0-os
Magyar államvasut ezüst-kölcsön az
1889. évből. — 30/0-os osztr.-magy.
államvasuti elsőbbségi kötv. 1895.
évből. — 40/0-os osztrák-magyar állam-

vasuti elsőbbségi kötvények. — 50/0-os
osztr.-magy. államvasuti arany elsőb-
bségi kötvények. — Temes-Begavölgyi
visszabályozási társulat. — „Adria”
magy. kir. tengerhajózási r.-t. elsőb-
bségi kötvényei. — 41/20/0-os Horvát-
Szlavonországi regále-kötvények. —
Magy. takarékpénzt. közp. Jelzálog-

bankja 40/0-os záloglevelei. — Nagy-
szabonyi ált. takarékpénztár zálogleve-
lei. — 40/0-os osztrák 1854-iki állam-
sorsjegyek. — Hibaigazítás. — Pénz-
ügyi utmutató. — Pénz- és
folyama. — Díjjegyzék. — Hirde-
tések.

Értéktőzsde.

Budapest, 1900. október 15.

Még a kínai háborúnál is nagyobb érdeklődéssel figyeli a világ a tőzsdei árjegyző lapot. Nem is csoda. Mindennap meghozza a maga meglepetéseit az árfolyam hanyatlás terén és nagyon érthetőnek kell találnunk azt az ideges nyugtalanságot, melyet az értékpapír boldogtalan tulajdonosainál észlelhetünk. Elvégre is nem mindenkinél adható meg az a vas idegrendszer, hogy arczrandulás nélkül nézhesse, mint értéktelenedik vagyona napról-napra.

Az idegesség tehát, mely az értékpapírok tulajdonosait elfogja, érthető, de a visszamenést, mely értékeink árfolyamát csorbítja, nehezen lehetne kellőképp indokolni. Ugyan ki mondhatná meg elfogadható okát a mostani vagy a már éveken át tartó visszamenésnek.

A pénzügyminister a múlt héten konstataciókat csak, hogy államháztartásunk egyensúlyán hiba nincsen. A napilapok távirataiból mindenki kiokosodhatik aziránt, hogy Transvaalban az angolok győztek, s hogy Kínában olyan szoros a hatalmak szövetsége, mintha polgári házasság útján adták volna össze őket s német, francia, angol vagy orosz egyforma lelkesedéssel turatja a földet a boxer orrokkal a humanizmus szent nevében! De miután ok nélkül okozat sem létezhetik, kell lennie valaminek, amitől az árfolyamok visszahanyatlása ered. És ez a valami nem egyéb, mint a kontremine spekuláció, melynek akeziója idézi elő a határtalan árdevalválciót és teszi tönkre lassan de biztosan közgazdasági életünk egyik jelentékeny tényezőjét — a börzét.

Az állandó visszamenés okát másban mint tőzsdetrikai okokban feltalálni nem lehet.

Ebben a pillanatban talán lehetne némileg indokolni egy átmeneti gyengülést, de annak az állandó visszamenésnek, ismételjük, kellő indokát megtalálni nem lehet. Ha állandóan szilárd tőzsdék után most gyengülés állott volna be, úgy azt indokolni lehetne a berlini eseményekkel. Németországban a tőzsdeellenes hangulatnak most kezdik érezni a következményeit. Berlinben egyszer a kliens, másszor pedig a bankár tagadja meg kötelezettségének teljesítését s eközben lebonyolítanak minden kötelezettséget. Persze nem úgy sorjában, hanem egyre-másra. Mindenki egyszerre szeretne tudni összes papírjain. Hogy ilyen körülmények közt az értékek árfolyama nem emelkedik, ez eléggé érthető, valamint hogy az is érthető, miszerint azoknak a papíroknak az árfolyama esik leginkább, melyekben a legnagyobbak voltak az engagementok s a melyekben ennél fogva legnagyobb a kínálat.

A legjobban pedig Berlinben a vas és szén, vagyis a bánya és kohó vállalatok részvényei esnek. Ezek a vállalatok virágoznak most Németországban a nagy és általános ipari fellendülés következtében leginkább, természetes tehát, hogy a közönség érdeklődése főleg ezek felé irányult. A legnagyobb engagementok tehát ezekben voltak és ezért mennek vissza ezek leginkább. És dacára annak, hogy ezzel nemcsak Berlinben, hanem egész Európában teljesen tisztában vannak, mégis nem átalják állítani, hogy a vaskonjunktúra bukása és a köszérkeslet hiánya okozja a jelenlegi visszamenésnek. Ugy a vasárak, valamint a köszérhiány ennek ellenkezőjét bizonyítják, de azért a német kontremine mégis állandóan válságról kesereg és hamis hírekkel zaklatja a közvéleményt.

A legnagyobb baj azonban, hogy ezeknek a berlini állapotoknak nálunk is meglátszik a hatása.

A mikor Berlinben 20—30 márkás emelkedések napirenden voltak, a mi értékeink megingathatlanul jegyeztek egyazon árfolyamon talán hónapokig. A német emelkedésből tehát nem vala hasznunk, de annál inkább kijár részünk a hanyatlásból. Pedig hát minálunk ugyancsak nem panaszkodhatnak a szénbánya vállalatok, hiszen soha a mióta léteznek, olyan kedvező konjunktúrájuk nem volt mint most. Hogy példával éljünk, felemlítjük a Salgótarjáni köszérhiány vállalatot. Egyik nagy üzletet a másik után köti meg. Legutóbb az Ál-

lamvasutakkal kötött szerződést és szinte bizonyos, hogy magasabb osztalékot fog fizetni, mint az idén fizetett és ime részvényei mégis napról-napra esnek. És ez így van a többi, talán valamennyi érték-nél. A kontremine, mely egyre erősödik, dolgozik úgy a hogy csak tud és szorítja le az árfolyamokat, a mennyire csak lehet.

Tévednek tehát mindazok, kik azt hiszik, hogy tényleges áru nyomja az árfolyamokat. Ez egyszerűen nem igaz. Azok, a kik naponta lekiáltják a papírokat, nem birtokosai azoknak, hanem csak kihasználják a piac gyengeségét. Csak a bankok hathatós közbelépésére volna szükség, hogy az árhanyatlás kellő határok közé szorítsák.

A legutolsó néhány hónap alatt Ausztria és Magyarország értékei körülbelül 140 millió koronával estek. De sem az osztrák, sem pedig a magyar intézetek és vállalatok belső értéke ezt a hanyatlást nem igazolja. Az árfolyamok ez idő szerint a részvény értékeinek mértekeül egyáltalán nem alkalmazhatók.

Mai utolsó jegyzések:

Osztrák hitelrészvény	643.—
Magyar hitelrészvény	646.—
Allamvasut részvény	640.—

Gabona-tőzsde.

Budapest, 1900. október 15.

Az állandó szárazság következtében a mezőgazdaság viszonyai meglehetősen kedvezőtlenül alakultak. A csapadék hiányában a talaj megművelése egészen lehetetlenné vált s most már valóban ideje volna, ha bőséges csapadék puhítaná át a földet.

A vizállás rendkívül alacsony és a hajózásnak nagy nehézségeket okoz, úgy, hogy a forgalom a Tiszán részben be is van szüntetve.

A külföldi piacokon az árirányzat nagyjából tartott, a mihez főleg a tartósan magas tengeri hajózási díjak járulnak hozzá; a forgalom azonban gyenge és az árak csak mérsékelt változásoknak voltak alávetve. Amerikában az árirányzat kezdetben az északnyugoti államokból jelzett kedvezőbb időjárásra és lebonyolításokra ellanyhult, később némi javulás állott be, mert a látható készletek vált tovább gyarapodása helyett azoknak, habár csak kisebbségű csökkenését jelentették, ez azonban csak rövid időre gyakorolt hatást, az árirányzat gyengébb exportüzletre ismét csendesebbre fordult és a múlt héthez viszonyítva 2 és fél c. csökkenés mutatkozik. Csupán tengeri maradt szilárd; mert a tengerinövény felől panaszok érkeztek. Angliában a hangulat kedvetlen, a vételkedv csökkent és a tulajdonosok engedékenyek. A francia piacokon alig van változás. Németországban a kínálat nagyobb terjedelmet öltött, míg a fogyasztás tartózkodó és így az árirányzat is lefelé törekvő.

Nálunk a forgalom az összes czikkeknél csak szűk maradt, kenyérmagvak némileg csökkentek is, míg takarmányczikkok, zab kivételével, mely szilárd volt, változatlanok maradtak.

Az üzleti forgalomról e héten a következőket jelenthetjük. Buza csak gyenge érdeklődéssel találkozott. Kezdetben a hangulat inkább barátságos volt, forgalom is a rendes keretben maradt meg, később ez azonban naponként gyöngült és az árirányzat is lanyhára fordult. A kínálat ennek ellenében azonban ugyancsak gyenge maradt, az alacsony vizállás nagyobb hozatalok lehetőségét is kizárja, a vasuti hozatalok pedig ugyancsak mérsékelték. Ezen körülményekre való tekintettel az árak is csak csekély mérvben estek vissza és a múlt héthez viszonyítva 5—7¹/₂ fillérrel olcsóbbak. Az összforgalmat 140.000 mm., a heti hozatalokat 240.000 mm.-ra tesszük.

Rozs szilárd hangulatban indult. A kereslet kezdetben különösen kiviteli célokra volt kedvező, a kínálat ennek ellenében aránylag csak gyenge maradt és az árak 10—15 fillérrel emelked-

hetek, úgy, hogy budapesti paritásra 7.25 koronáig fizettek. Az üzlet későbbi folyamán a csökkent határidő-jegyzésekkel egyetemben azonban készáruba is visszaesés állott be, a kereslet alább hagyott, a napi forgalom lényegesen gyöngül és az elért árelőny ismét elveszett. Így tehát a mult héthez teljesen változatlan árakat jegyzünk és merkantil áruért 6.90—7.—, jobb és urasági áruért 7.10 korona érhető el Budapest távolságában átvéve. Nriri állomásokról csak korlátozott a forgalom. A kínálat eme relációkban ugyancsak gyenge és szükség esetén néhány fillérrel többet is fizetnek a Budapest paritásában jegyzett áraknál.

Árpa (takarmány- és hántolási czélokra) tartósan csak gyengén van kínálva és a kereslet is mérsékelte; a hangulat azonban kellemes és az árak teljes heti nivón margdtak meg. Helyben minőség szerint 6.05 koronáig jegyzünk. Állomásokon átvéve export-czélokra csak korlátozott a forgalom. Egy jelen volt bajor vevő részéről, valamint belföldi számlára középminőségű tiszavidéki 6—6.50, finom felvidéki áruért 7.50 koronáig fizettek.

Zab csak mérsékelten érkezett, a kereslet azonban élénkebben alakult és jó érdeklődés mellett az árak fokozatosan 5—10 fillérrel emelkedtek. Finom minőségű áru hiányzik. Szin- és tisztaság szerint 5.35—5.55, urasági tiszta zabot 5.70 koronáig jegyzünk helyben.

Tengeri ó áruban nincs forgalom. Új tengeriben aránylag még mindig csak gyenge az érdeklődés és a szeszégetők tartózkodók. Vidékre való elszállítás czéljából októberre 4.25, novemberre 4.50, decemberre 6.65—6.70 koronáig fizettek budapesti paritásra.

A mai utolsó árfolyamok a következők voltak:

Buza októberre	7.48
Rozs	7.09
Tengeri májusra	5.05
Zab októberre	5.35

A középosztály.

A kassai gazdakongresszus lefolyása minden demokrata érzelmű, hazája jövőjéért aggódó magyart őszinte örömmel töltheti el. Kitűnt, hogy az évek óta dúló adáz harc agráriusok és merkantilisták között áldásos békére fordulhat, mielőtt mindkét párt bölcs és hazafias vezetői nem azt keresik, a mi elválasztja, hanem azt, a mi összehozhatja őket; ha közösen egy cél felé törve, egymást támogatják, s ha e cél a haladás a nyugati civilizáció felé, legyőzése mind-az akadályoknak, kiküszöbölése mindama kóranyagnak, mely anyagi boldogulásunkat gátolja.

Nagy hálára kötelezték a kongresszus szónokai a nemzetet már azzal a mérséklettel és tárgyilagossággal, mely előadásait jellemzi és örök hálára, sőt dicsőségre tehetnek szert, ha a felvetett eszméket a közönyösség pusztájában elhangzó gyenge szózatá válni nem engedik, hanem minden téren, parlamentben, társadalomban, sajtóban egyaránt folyton és addig hangoztatják jelszavukat „a középosztály megalapítását” míg az ige testté válik.

Mi is az a középosztály?

Nyugati fogalmak szerint — és európai színvonalra való törekvésünk közepett ez az irányadó — a középosztály a nemzetek tömegét képező művelt polgárságból rekrutálódik, melynek életét sem az öröklött név és vagyon, sem hivatása kiváltságai nem könnyítik meg, mint a főnemességét, papságát és katonaságát — de meg sem nehezíti a szinte vele született nyomor és együgyűség, mint a parasztét és városi vagy falusi munkás proletárét.

A művelt középosztály igényei az étellel szemben természetesen nagyobbak az alsóbb néprétegeknél — de fejlett államokban azért könnyen kielégíthetők, mert ott a „polgár” vagyonos és független.

Mit kell tehát tennünk, hogy oly polgárságot vagy középosztályt teremtsünk, mely raffináltabb igényeit az étellel szemben kielégítheti, mert elegendő jövedelemmel bír, mely független és vagyonos? Ez volna a megoldandó főkérdés, melyre csak úgy felelhetünk, ha előbb kiderítjük, miért nem élvezzi mai középosztályunk az európai civilizált polgári elem három főaldását:

A gondtalan megélhetést, a függetlenséget és a munkakép- telenség vagy agkor idejének ellátására szükséges vagyont.

Nagyon helyesen mutatott rá a kassai kongresszus néhány szónoka, közöttük leginkább Balogh Elemér a hiba forrására, a nevelésre.

Mi magyarok nem tekinthetjük úgy mint a németek, angolok, francziák s más nyugati népek a városi polgárságot a középosztály egyedüli képviselői gyanánt.

Mert nálunk a falusi lakosság sem áll csupán nagybirtokosból és parasztból, mint odakünn. Nálunk a kis- és középbirtokosok, a bérlők és gazdatisztek tekintélyes osztálya zömét alkotja a fajfentartó polgárságnak. De bármennyire különböznek foglalkozásuk, cél- jaik, érdekeik szerint városi társaiktól, egyben közös a sorsuk mindeddig Magyarországon: a ferde nevelésben, melyben részesültek.

A középsorsu magyar apa, ha fia négy elemi osztályt végzett és ezzel, elég helytelenül már ily zsenge korban, a pályaválasztás kérdésével áll szemben, két utat lát maga előtt. Vagy elküldi a gymnasiumba, hogy a fiu majdan maga határozza el, vajjon orvos, ügyvéd, tanár szóval, milyen lateiner akar lenni, de a fő, hogy azzá legyen; vagy praktikusabb észszel esetleg szűkebb anyagi viszonyok közepett az egyetemi tanulmányok hosszadalmassága és költségessége miatti félelmében, reáliskolába adja, honnan vagy a technikába vagy valamely kereskedelmi iskolába kerülhet.

Mondhatjuk, hogy „tertium non datur”. Arra nem is gondol, hogy kézműves is lehet a fia, kivált ha természetes hajlamai és

képességei egyáltalán nem ösztönzik tudományos pályára. Ennek aztán az a következménye, hogy kézműves, tehát kisiparos ritkán hajlamból, többnyire csak kényszerűségből csupán oly szegény ember fia lesz, a kinek főczélja az, hogy lehetőleg hamar keresethez jusson, nem pedig az, hogy mesterségében lehető nagy tökélyre vigye. A kisiparos pályára kerülnek azonkívül nagy ritkán azon középsorsu apák fiai, kik a tudományos pályán kudarcot vallottak és összekötetéseket, „protekczió” híján hivatalra nem tehettek szert. Ez utóbbihoz tudva- levőleg Isten a szükséges ész meg szokta adni ráadásul. Az okát a pályaválasztás vagy jobban mondva pálya-kijelölés e ferdeségeinek nem nehéz kimutatni. Reautalt a gazdakongresszus néhány szónoka is; az ok: a belénk nevelt urhatnomság, melylyel a munkát lenéz- zük, pedig azt minden alakjában tisztelni kell. A munkának azt a tiszteletét, mely minden civilizált nemzet jólétének és haladásának alapja és mely legmagasabb fokát a germán és angol-szász fajoknál érte el, belé kell nevelnünk gyermekeinkbe. Azt szoktuk mondani, az urhatnomság vele született jellemvonása fajunknak.

De ez nem igaz; ép az ellenkezőjét mutatják nagyjaink, kik amaz avitikus hibából kivetkőzve ép legnagyobb erényeit fajunknak testesítették meg.

A munkától való irtózás avagy annak osztályozása uri és nem uri munkába, belénk neveltetett és e ferde, keleti felfogás kiirtását is már a gyermekeknél kell kezdenünk.

Azért nem tartom elegendőnek Balogh Elemér indítványát a közgazdasági egyetem felállítását illetőleg.

Azt akarja, hogy itt ismertessenek meg az utak, a módok a külföldi intézetek, melyek a nagy nyugoti népeknél magas fokra emelték a munkát, az ipari termelést. Szükségesnek tartja az egyete- met az indítvány szerzője azért, hogy kedvet kapjanak avitikus szel- lemben felnőtt ifjaink a praktikus pályákra.

Ámde ki fog ezekben az intézetekbe lépni, ha ifjainkat az eddigi szokás szerint tanítjuk és ami fő, a belénk oltott felfogás a munká- ról reájuk is átragad?

S ha bekövetkeznék is az óhajtott fordulat a közvéleményben és ifjuságunk aspirációi ehhez alkalmazkodnának, akarják-e majd hirtelen elhagyni a gymnasiumokat, hová gyermekeink többségét küldjük; akarnak-e majd lemondani az őket kecsgető szép „diplo- más” jövőről, mely mégis a legszebb, a „családhoz legméltóbb”, ha tanulmányainkban már „ennyire mentek”?

Nézetem szerint tehát nem az egyetemek, a jogi és kereske- delmi akadémiák mellé kell állítani versenytársul a „közgazdasági egyetemet”, hanem reformálni kell nevelési rendszerünket a közép- iskolán kezdve.

Első sorban azért szükséges ez a reform, hogy a pályaválasztás fontos kérdésébe beleszólhasson a legérdekeltebb fél, a pályaválasztó ifju maga, beleszólhasson érett észszel és a férfi különböző hivatá- sainak némi ismeretével. Szembeötlő, hogy négy elemi osztály elvé- gettével, tehát tíz éves gyermekkorában ezt még nem teheti. De a mikor már megítélheti, mely pálya felel meg leginkább hajlamai- nak és képességeinek: 18 éves korában rendszeren már késő is; a gymnazista vagy reáliskolai érettségiző választása eddig végzett ta- nulmányai által szűk korlátok közé szorítottatik.

Szükséges tehát a középiskola egységesítése a pályavá- lasztás megkönnyítése és felszabeditása végett. Középosztályunk szín- vonalának emelésén, erejének és politikai súlyának növelésén mun- kálkodók jó mindnyájunk úgy is tisztában vagyunk azzal, hogy az általános műveltség első feltétele a modern polgárságnak. Ha középosztályunk fiai mind ugyszólván együtt nevelkednének fel, ez magában véve is nagyban hozzájárulna a partikularisztikus kasztszemmel enyhítéséhez. Azok, akik együtt töltötték életük legszebb 12 évét, együtt szedték a tudás fájának édes gyümölcsét, künn az életben sem lehetnek egymásnak elkeseredett ellenségei.

De az egységes középiskolának szükségét a mondottakon kívül, melyek inkább külső okoknak mondhatók, sokkal lényegesebb belső okok éreztetik.

A reform nem szorítkozhatik a gymnasium, reál- és polgár- iskolák egygyé olvasztására és az egyesítéssel szükségkép járó tan- terv-módosításra.

A reformot intenzív módon kell keresztülvinnünk, szem előtt tartva a modern, nyugateurópai alapon szervezendő középosztályt. Az egységes középiskolának kell tanítványaiba oltania és bennük hussá és vérré változtatnia a munka szeretetét és becsülését, ki kell belőlük irtania a faj- és osztálygyűlöletet: szóval meg kell vetnie a polgárság vállán épülő modern demokrata Magyarország alapját.

Az egységes magyar középiskola megteremtésének első feltétele, hogy semmi idegen minta után ne induljunk, hanem állítsuk fel fölülvül azt, hogy saját viszonyaink által előírt módon itt kell megszereznie minden magyar embernek az élethez szükséges és a huszadik századhoz méltó lelki és szellemi műveltségét.

Ki kell természetesen hagynunk e tantervből minden fölösleges tárgyat, szóval megoldanunk a tanulók túlterheltségének kérdését: meg kell maradnunk továbbá a jelenlegi oktatásügyi kor- mány által meghonosított test edzési politika keretében is, mert a XX. század férfianak ép úgy van szüksége fizikai erőre, mint szel- lemire, hogy az egyre hevesebbé váló küzdelemben a létért helyt- állhasson.

A túlterhelteget úgy kerülhetjük el, ha már a tantárgyak ki- választásánál és előadásai módjának meghatározásánál modern, európai és ideális álláspontra helyezkedünk.

Egyáltalánkövetkezőképp szervezendő a modern nevelés munka- beosztása:

1. Az elemi iskola megveti a nép műveltség alapját, kiküszö- bőlven az analfabetizmust;

2. az egységes középiskola megműveli a gyermek lelkét hazafias, ideális és modern irányban és átadja hajlamai és saját elhatározása szerint

3. a tudományos vagy gyakorlati pályák főiskoláinak.

A tulterhelés elkerülése szempontjából kiküszöbölendők illetőleg kisebb tere szoritandók mindama tantárgyak, melyek speciális szakmára készítik elő (ezek a szak- és főiskolákba valók), valamint azok, melyek különös természetes tehetséget tételeznek föl. Ilyenek az ének, a rajz, s az idegen nyelvek. Ez utóbbiak csak fakultatíve adassanak elő, mert kár velők gyötörni oly tanulókat, kiknek testi v. szellemi képessége bizonyos irányban hiányos lehet dacára, hogy különben törekvők, szorgalmasak és tehetségesek.

Gyökeresen átalakítandó volna továbbá a világtörténelem tanítása. Sok időt töltenek ezzel iskolában és otthon egyaránt gyermekeink, a nélkül hogy hasznát látnók. Az örök béke küszöbén, midőn az emberiség mindinkább tudatára ébred annak, hogy a különböző nemzetek valamint egy nemzet különböző rétegei között felmerülő függő kérdések többé nem „vérrel és vassal” mint Bismarck mondá, hanem a fölvilágosultság és jótékonyosság, azaz a nevelés és szeretet békés eszközeivel oldandók meg, ebben a korszakban kár fiainkat adáz harczok és viszályok okaival, módjával és lefolyásával részletes alaposítással foglalkoztatnunk. Elég ha a modern ember saját nemzetét történetét ismeri jól és ezt 1—2 év alatt meg is tanulhatja; a világtörténetet ismerje meg, de ne a harczok történetét, hanem a művészetekét és a munkáit. Ha megfordítjuk eddigi világtörténeti tanításunk rendjét és nem a háborukat adjuk elő részletesen fődologkép, hanem az a mit eddig csakis mellékesen, vázlatosan vagy egyáltalában nem tanítottunk: A művelődés története a munkák s a találmányoké lesz a fődolog valamint azok életének ismertetése, kik nem népeket igáztak le, sem vérben nem fürödtek de az emberiség haladását egy lépéssel előbbre vitték: akkor már is megtaláltuk egy hathatós módját annak, hogy a középiskolán tanuló ifjak fogékony lelkébe a munka becsülését és szeretetét oltuk.

A XX. század ifja, ha jövőjéről, sikerről, dicsőségről álmadozik, ne Nagy Sándort vagy Napoleont lássa szemé előtt, hanem Franklin Benjamingot, Stephenson vagy Edisont. A magyar történet tanításánál sem hanyagolandó el ez álláspont; ott se dicsőítsük Kinizsi Pál nyers erejét Könyves Kálmán rovására, a ki töröknel, tatárnál nagyobb ellenség ellen — a babona ellen — küzdött.

A testi nevelést újabb időben jobban pártfogolták vezető tanfiaiunk és ez helyes is. Ezt az egységes középiskolának talán még nagyobb szeretettel kell ápolnia, sőt fejlesztenie, de szintén az eszme szolgálatában. Nem képzelhetek hatásosabb eszközt a munka megkedveltetésére és megbecsültetésére, mintha azt naponta gyakoroltatjuk. Vegyük fel tehát a középiskola keretébe a slöjddőt.

A skandináv felszigeten, honnan ez intézmény származik, a kézi munkában való ügyességet — mert ez a slöjd jelentése — minden ember tanulja. Minden középiskolának legyen nagy, fűthető szellős műhelye (ezzel alakítható át esetleg hetenkint nehány szor a tornaterem) és itt a leendő diplomás ember ép úgy tanuljon gyalulni, esztorgályozni, ép úgy dolgozzék kalapáccsal és egyéb szerszámmal, mint a leendő kisiparos, kinék később az életben bizonyára inkább marad barátja és pártfogója, ha nem csak együtt tanultak és játszottak, hanem együtt dolgoztak is.

Látható, hogy a modern középiskolában a test, a szellem, a lélek kiművelése karöltve járna. Jobban értjük majd meg Franklin Benjamingot, ha mesterséget is gyakorolunk mint ő tette, és a mi fő, az emberi haladás nagyságát és szükségét jobban fogjuk érezni és érteni, ha magunk forgatjuk ama szerszámokat, melyek bennünket oly élesen választanak el régi időktől és oly magasra emelnek őseink fölül.

Az az ifju, a ki az emberiség művelődésének történetét jól ismeri, a ki tudja, hogyan, mi által lett a vadak bőrébe öltözködő, zsákmányából táplálkozó barlanglakóból, az esetlen kőszerszámmal dolgozó cölöp-kunyhó tulajdonosából a civilizált, vasuton járó, villamossal író és beszélő modern ember, az nem fogja lenézni soha a pöröly és kalapács, a gyalu v. az olló névtelen hőseit. S ha még maga is érteni és gyakorolni fog minden mesterségből annyit, hogy a derék munkát meg tudja különböztetni a férc-től, bizonyára nem osztja többé apáinak azt a nézetét, hogy az ügyvéd, az orvos többet ér a kovácsnál vagy asztalosnál!

Ha pedig ez az új, modern iskolákban nevelt nemzedék férfikorába ér majd, aligha fogja szaporítani a szellemi proletariust, mely a legnagyobb nyűg a magyar nemzet vállán. Sem a földbirtokos, sem a városi honoratőr nem fogja adni kisebb tehetségű v. második fiát irodába, v. hivatalba, csupán azért, mert a tollforgatást nemesebb, uribb munkának tartja, mint a szerszám kezelését. Hisz még a kereskedelmi és ipari pályákra, hová egy idő óta nagyobb mértékben tödülnek ifjaink, a régi, elavult és beteg felfogással jutnak.

Ott sem keresik az erő, a tudás versenyt, a függetlenséget, hanem a kényelmesebb életet a protekció útján való boldogulást. Nem is mennek magánkézekhez, hol dolgozni kell, de tanulni és önállóságra vergődni is lehet, hanem nagyobb előszeretettel nagy részvénytársaságok irodáiba, csak hogy ismét hivatalnok — tehát „ur” maradjon és isten mens, össze ne tévesztessék holmi kereskedő vagy iparossegéddel. Ez mind nem így lesz, ha más szellemben neveltetnek ifjaink. S ha majdan saját erejük és becsületes munkájuk révén felviszik dolgukat az önálló kereskedő, nagyiparos vagy akár gyár- vagy bankigazgató állására az alattok és mellettük munkálkodókat sem lenézni sem kicsinyelni nem fogják, mert ők is előről kezdtek s mert tudni fogják, hogy itt is minden közkatona borjújában hordja a tábornagy botot. Akkor nem is látjuk majd napról-napra azt a visszasságot, hogy idegen pénzzel és idegen vállalkozókkal állami támogatással hivatnak életbe újabb és újabb gyárak, melyeket

idegenek vezetnek és hol még az egyes munkásvezetők is idegenek.

Nem fogjuk ezt látni azért, mert az egységes középiskolához fognak csatlakozni egyrészt az ipariskolák, melyek a négy középiskolát végzett és már kézimunkában is némileg járatos fiúból 1—2 év alatt ügyes, értelmes kézművest nevelnek, a ki ki fogja szoritani az idegen munkavezetőket és az oly idegen iparczikkek tömegét, melyeket kis tökével, de izléssel és intelligenciával párosult szorgalommal itthon is elő lehet állítani. Tekintsük csak a Bécs külvárosából és környékéről waggon-számra hozzánk kerülő olesó és silány, de szükséges árucikk halmazát, melyek diszmű- és bazar-cikknek nevével ösmeretesekek és bizonyára szégyelni fogjuk, hogy ilyenekért adófizetői vagyunk a külföldnek. — A középiskola abiturienti pedig hol az egyetemre, hol a gazdasági*) vagy kereskedelmi főiskolákra és technikákra fognak kerülni, a melyeken a szakma szerint egy, egész öt év mulva befejezhetik tanulmányaikat. A mai gyakorlati élet tevékenysége oly sokágu és minden ág annyira kifejtett, hogy enciklopedistákat nevelnünk lehetetlen. Neveljünk tehát speciális-tákat és legyen meg minden speciális szaknak a középiskolához csatlakozó főiskolája vagy tanfolyama. Itt azonban tisztán és kizárólag abba a szakba vágó tudományok és ügyességek taníttassanak elméletileg és gyakorlatilag, melyre az illető ifju lépni készül.

Ugy mint az orvosnövendék fiziológiát tanul és bonczol párhuzamosan, egy a kereskedelmi főiskolában a váltó- és kereskedelmi jog tanulása mellett vezessen könyveket, levelezzen és saját szemével tanulja megismerni az árukat és értékeket az ifju. A gyárosnak készülő pedig a szövöszéket, a leviathánt és a laboratóriumot ne csak könyvekből ismerje; a gazdasági akadémiákon még fokozottabb mértékben, mint eddig dolgoztassák a tanulókat mintagazdaságokban, hogy megismerje a földművelés és állattenyésztés minden ágát és a sorvetőgépet mellett ép úgy megálljíja helyét, mint a gazdasági szesz- vagy czukorgyárban vagy a gabonatorzsdén, hol esetleg gabonáját értékesíti.

Nem zárhatom be elmékedésemet a jövő magyar középosztályról a nélkül, hogy id. gróf Pálffy János nagylelkű alapítványáról említést tegyek. A nemes főúr bizonyára a kassai kongresszus beszédei és az ezekhez fűződő újságcikkek hatása alatt tette le áldozatát a haza oltárára. Ez ideális tett volt, méltó a dicsőítésre és követésre, de a modern, gyakorlati életben minden ideális eszmét a lehető legraktikusabb módon kell az életbe vinni, hogy hasznos gyümölcsöt hozza.

Ezért reméljük, hogy az alapító intenczióhoz képest, de nem abban a felületen, régi szokásainkhoz és nézeteinkhez alkalmazkodó módon fog az alapítvány foganatosíttatni.

A középosztály magyar érzelmi, vagyontalan családjainak fiait akarja gróf Pálffy János ösztöndíjakkal segíteni tanulmányaikban.

Ezt úgy fogják fel bizonyára legtöbben, hogy a ki gymnasiumban, egyetemre nem járathatta a fiát, hogy orvos, ügyvéd vagy más diplomás emberré legyen, megteheti majd az alapítványi ösztöndíj segítségével.

Vegye tekintetbe az alapító, a kormány, a társadalom, hogy már szinte sok e hazában a „lateiner”. Fordítsák inkább az alapítvány kamatait vegyész, mechanikusok gyárvezetők nevelésére, hogy ezekből az import megszünjön. Taníttassuk az ösztöndíjasokat arra, hogy a modern életben egy a mezőgazdaság, mint az ipar terén minden hulladék becses és értékesíthető.

Tanulják meg a termelés és értékesítés minden módját külföldön és terjeszszék itthon. Honosítsanak meg oly terményeket idehaza, melyekért — mint a kómló — a külföld milliókat visz ki.

Fel sem sorolható e rövid cikk keretében mindaz, amit még tennünk lehet és tennünk kell. Csak egyet akartam kimutatni, hogy első sorban tanulunk és dolgozunk kell modern nyugot-európai szellemben, hogy elérjük a modern középosztály színvonalát.

Sidwers Lipót.

A pénzügyi költségvetés.

Lukács László pénzügyminiszter e hónap 10-én tette le a képviselőház asztalára az 1901. évi költségvetést. Ezzel egyidejűleg egy kis visszapillantást is vetett az elmúlt év államháztartási eredményeire, mely röviden összefoglalva a következőképen hangzott:

„A múlt év gazdasági tekintetben ismét nem tartozott a kedvező évek közé. A közepes termés, a gabonáinak alacsony volta, a pénzrendkívüli drágasága, a kamatlábnak Európáig hallatlan magasságra történt felemelkedése, továbbá az a körülmény, hogy elzárkóztak előttünk azok a pénzforrások, a melyekből gazdasági életünk évek hosszú során át hitel útján táplálkoztunk, ennek következtében a vállalkozási kedvnek csökkenése, a kereseti források ennek következtében a vállalkozási kedvnek csökkenése, a kereseti források megszüntülése, mindezek eléggé jellemzik a múlt évet, úgy, hogy eltekintve egy pár kedvező momentumtól, tulajdonképpen mértékben jelentkeznek gazdasági életünkben a kedvezőtlen jelenségek. Ama szoros kapcsolatnál fogva, a mely életünkben a kedvezőtlen jelenségek, másrésztől az állam gazdálkodása között egyrésztől a nemzet gazdálkodása, másrésztől az állam gazdálkodása között fennáll, ebből az előzményből arra a következtetésre kellene jutnia, hogy tehát államháztartásunknak múlt évi eredményei szintén kedvezőtlenek voltak. És ha ennek ellenére mégis abban a szerencsés helyzetben van, hogy eléggé kedvező eredményeket az előirányzatokkal szemben: úgy ez tisztán két speciális körülményre vezethető vissza, nevezetesen egyrészt arra az óvatosságra, a melylyel annak idején a költségvetés összeállítása körül eljárunk és másrészt arra a szigorra, a melylyel igyekeztünk a költségvetési törvényt végrehajtani. Már akkor, a midőn az 1899. évi költségvetési előirányzatot előterjesztette, kifejezett azon meggyőződésének, hogy az a költségvetési előirányzat minden tekintetben megfelel a realitás követelményeinek, a mennyiben a kiadásokat oly mérvben állították be, hogy azok minden méltányos igény kielégítésére elégségesnek látszottak és így a kormányzat egyik ága sem jutott

*) A slöjd mellett a középiskola tarthatna a botanika kiegészítő-képző gyakorlati kertészi tanfolyamokat is, mint az külföldön sok helyen szintén történik.

abba a kényszerhelyzetbe, hogy tullepje a törvény által megállapított korlátokat; addig másrészt jelezte szöveg az is, hogy a bevételeket oly mérsékelttel praelimináltak, hogy még kedvezőtlen gazdasági viszonyok bekövetkeztével sem lesz kitéve az állam valamely kellemetlen meglepetésnek. Hogy ez a feltevés jogosult volt, azt a zárszámadási jelentések igazolják, mert ezekből kiderül, hogy míg egyrészt a múlt évben bevételeink jóval meghaladták a praeliminált összeget, másrészt a kiadásaink, miután a kormányzat minden ága szigorúan ragaszkodott a költségvetési törvényhez, főösszegükben nemcsak hogy nem haladják meg a praeliminárat, de megtakarítással állunk szemben, a mi a magyar pénzügyek történetében valóban a ritka esetek közé tartozik.

Hogy ez így van, azt a zárszámadásból merített néhány számadattal óhajtom igazolni.

A zárszámadás.

Az 1899. évi költségvetési törvény az állami bevételeket és kiadásokat olyképen állapította meg, hogy a bevételek 51.457 forinttal voltak nagyobbak, mint a kiadások, tehát ez volt a költségvetési felesleg. A pénzügyi kormányzat fel volt hatalmazva a költségvetés keretén kívül 1.126.000 forint kiadás megtételére, a kereskedelmi miniszterium 1.042.000 forint, a földmívelésügyi miniszterium 2.501.000 forint, a kultuszminiszterium 1.800.000 forint, melyeket ha szembe állítunk az engedélyezett bevételekkel és összevontuk a költségvetésileg engedélyezett hitelekkel, kiadásokkal és bevételekkel: kiderül, hogy tulajdonképen 13.242.000 forintnyi kiadásra volt a kormány törvényhatóságilag felhatalmazva, a mely kiadással szemben nem állott az ez évi bevétel, a mely kiadást tehát vagy pénztári készletek igénybevételeivel, vagy pedig hitelművel utján kellett volna fedezni.

Ezen a törvényen alapuló, tehát praeliminált 13.242.000 frtnyi hiánnyal szemben a zárszámadás előirásai és utalványozási rovatai azt mutatják, hogy az előírt állami bevételek nemcsak elegendők voltak az összes utalványozott kiadásoknak, tehát ezen 13.242.000 frtnak is fedezésére, hanem ezenkívül még 15.900.000 frtnyi bevételi többlet mutatkozik, úgy, hogy a bruttó alapon számitva, 29.200.000 frttal kedvezőbb a zárszámadási eredmény, mint az előirányzat.

A zárszámadás egyébiránt végeredményben azt mutatja, hogy az előírt bevételek teljesen fedezték az utalványozott kiadásokat és ezenfelül 23.016.000 frtnyi bevételi többlet iratott elő, a mely eredményt, ha összehasonlítjuk a praeliminált 12.258.000 frtnyi hiánnyal, kiderül, hogy az év kezelése, az előirás és utalványozás alapján 35.274.000 frttal volt kedvezőbb.

Ezt az eredményt előidézték egyrészt az előirányzattal szemben mutatkozó több-bevételek, másrészt a kiadásoknál a megtakarítások.

Igy például az egyenes adónál 16.700.000 frttal volt nagyobb a bevétel, mint az előirányzat, a fogyasztási adónál 11.585.000 frttal, arany-argó-nyeremény 894.000 frttal, a bélyegjövédéknel 1.274.000 frttal, a jogilletéknél 5.442.000 frttal, a dohányjövédéknel 2.328.000 frttal, a sójövédéknel 397.000 frttal, a fémkohászatnál 546.000 frttal, az állam különböző bevételeinél 2.136.000 frttal és így tovább, úgy, hogy ha szembeállítjuk a többleteket a kevesbtelekkel, kiderül, hogy kerekben mintegy 39 millió forint volt a több-bevétel netto-összegeben.

Ha ezzel szemben tekintjük a kiadási részt, az állam összes kiadásait számítva véve, 3.222.000 frttal kisebb a kiadás, mint a mennyire a kormány törvényhozásilag fel volt hatalmazva. És mindezeket az eredményeket elértük a nélkül, hogy igénybe kellett volna venni a mult év folyamán kapott azt a felhatalmazást, hogy bizonyos kiadásokat kölcsön utján fedezzünk, mert sem a távbeszélő hálózat kiegészítésére engedélyezett hitel, sem a törvénykezési épületek létesítésére engedélyezett összegeket, sem, a mi a földolag, a nagy vasúti beruházás céljából igénybe vett 10 millió frtot nem vették igénybe hitelművel utján, hanem az állam folyó bevételeiből fedezték.

Mint látható tehát a pénzügyminiszter semmi örvendeteset nem tudott mondani. Az adóprés és a beruházásoknál való szükmarkuság mentette meg az állam háztartását olyan évben, a mikor éppen az adóelengedésekre és állami beruházásokra lett volna szüksége az országnak. A valutarendezésről is csak futólag és néhány formai intézkedéssel kapcsolatban emlékezett meg a miniszter. Általában véve pedig az egész expoze azt a benyomást tette, mintha az ország pénzügyeinek vezetése nem a legszakavatottabb kezébe volna letéve.

Közgyűlések és mérlegek.

A Rimamurány - salgó-tarjáni vasmű részvénytársaság e hó 6-án tartott igazgatósági ülésén terjesztették elő és hagyták jóvá az 1899-1900. üzemi mérlegét; a zárszámadás az alapszabályszerű és rendkívüli leírások levonása után, a mult évről elővezetett 641,745 kor. 96 fil.-rel együtt 4.918,444 kor. 61 fil. nyereséget mutat fel az előző üzleti évben elért 4.811,446 kor. 36 fil.-el szemben. Az igazgatóság elhatározta, hogy a közgyűlésnek javaslatba fogja hozni, hogy e nyereségből, az alapszabályszerű jutalékok és a tartalék szaporítására fordítandó összegek levonása valamint a tisztai nyugdíjalap és a társuladák javadalmazása után, úgy mint az előző évben 15% vagyis 30 k. osztalék fizetessék az osztalékjogosult 10.000,000 frt = 20.000,000 kor. részvénytőkének minden 100 frt = 200 kor. névértékű részvénye után, továbbá úgy mint tavaly a külön tartalék-alaphoz 400,000 kor. hozzácsatoltassék és a fenmaradó 655,240 kor. 77 fil. új számlára elővezetessék. Az előterjesztett mérlegben könyvelésileg már keresztül vannak vezetve azon megszerzések, melyeket a társulat a lefolyt évben eszközölt és melyek az 1900. febr. hó 17-én megtartott rendkívüli közgyűlés intézkedése folytán 60,000 darab 12.000,000 kor. névértékű új részvények kibocsátására vezettek. Az összes társulati tulajdont képező hernádvolgyi magyar vasipar társasági részvény (56,660 darab, névérték 200 kor.) darabonként 15% -kal = 30 kor. lett a mérlegben felvéve és az „Unio“ cs. és kir. szab. vas- és hadoggyár társulati részvénybirtok (10,800 1/4 névérték 400 kor.) darabonként 37 1/2% -kal = 150 kor. szerepel a mérlegben, végül a gróf Andrássy-féle összes vasgyárak és vasércbányák 2.861,977 kor. 27 fil.-rel lettek értékesítve. A hernádvolgyi társulat és az „Unio“ a lefolyt üzemi zárlatát még nem fejezte be és ennélfogva a fent kimutatott nyereség ezen gyárak jövedelmét nem foglalja magában. Azon felpénz, melyet a 30,000 darab részvény elhelyezése eredményezett, a felmerült 171,264 kor. 33 fil. kibocsátási költség levonása után, közgyűlési határozat értelmében a rendes tartaléktőkéhez csatolatott, mely tartalék ennek következtében 12.138,978 kor. 03 fil.-re szaporodott fel. A ma javaslatba hozott, tartalékba helyezendő összegekkel együtt a társulat összes tartalék-

számlái 17.910,045 kor. 98 fil.-t mutatnának ki, melyhez még a leírás tartalék 6.435,772 kor. 98 fil. értékében veendő.

Az Egyesült villamossági részvénytársaság f. hó 5-én tartotta negyedik rendes közgyűlését Szabó Jenő főrendiházi tag elnöklete alatt. A közgyűlés az igazgatóság előterjesztését, mely 12 1/2% -os osztalék fizetését és a részvénytőkének egy millió koronával való felemelését javasolja, jóváhagyta és az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak megadta a felmentvényt. Az eddigi felügyelő bizottsági tagok újból megválasztottak.

Az Egyesült magyarhoni üvegyárak részvénytársaság hosszú idő óta most zárta le az első nyereséges üzletét. A június 30-án végződő üzletévének 28,429 korona nyeresége volt. Ezt az aránylag kedvező eredményt csak úgy tudta elérni a társaság, hogy azokat a gyártelepeit, melyek már fekvésüknel fogva is alkalmatlanok voltak ily ipartelepre, mint Beél és Kis-Kapocs, teljesen leszerelte és a többi gyáraknál a legnagyobb takarékoságot fejtette ki az üzemben. Segélyre voltak a viszonyok is, a mennyiben az üvegyártásban évek óta tartó nagy pangás az ipartelepek egész seregét kényszerítette az üzem beszüntetésére és miután a készletek is apadóban voltak, a mutatkozó szükséglet kielégítése a fenmaradt néhány üvegyárnak valamivel bővebb foglalkozást nyújtott. Az Egyesült magyarhoni üvegyárak telepei közül jelenleg is csak három van üzemben, melyek közül különösen a salgótarjáni sötét palackgyár dolgozik kedvező eredménnyel, a mit annak az erélyes támogatásnak köszönhet, a mit a kereskedelmi kormány e hazai gyár érdekében kifejt. Uj-Atalvölgyön közönséges fuvott üveget és export-árut gyártanak szintén jó sikerrel, míg Feketeerdőn hazai szükségleti cikkek készülnek. E három gyártelep kedvező fejlődése arra a reményre jogosít, hogy a vállalat alapos szanalás után még jövedelmező is lehet. Az igazgatóság a november 17-ikére egybehívandó közgyűlésnek tesz is majd javaslatot a vállalat gyökeres szanalására, a mi abból áll, hogy a törzsrészvénytőkét, mely jelenleg még 924,100 koronára rug, lebélyezik 92,410 koronára, vagyis minden 100 korona névértékű törzsrészvényből 90 koronát lebélyegeznek és ezt a 831,690 koronát a régi veszteségek leírására fordítják. E tranzakció után áll majd a vállalat 9241 darab 10 koronás törzsrészvényből és két millió korona elsőbbségi részvénytőkéből. Az ily módú szanalás után remélik, hogy a vállalat meghozza majd az elsőbbségi részvények kamatait.

Közlekedés.

A déli vasut beruházásai. A déli vasut, mint már közöltük, kimerítő válasziratban felel az osztrák kormányának a beruházási ügyben hozzá intézet felszólítására. Ebben a válasziratban, mint Bécsből jelentik, részletesen ismerteti az igazgatóság azokat a beruházásokat, melyeket önként teljesített s készen nyilatkozik a kormány egy s más kívánságát teljesíteni. A mi azonban a kormánynak azt a kívánságát illeti, hogy a társaság a helyi vonalon harmadik és negyedik vágányt rakasson, megjegyzi az igazgatóság, hogy ez több millió koronába kerülne. A déli vasut elvárja, hogy a kormány, tekintve a vállalat pénzügyi helyzetét, jelenleg lemond erről a kívánságról. Azt beszélik, hogy az osztrák kormány az összes még kívánatos beruházást összefoglalja, de megvalósítását illetőleg figyelembe veszi a társaság pénzügyi helyzetét. A programot közösen állapítja meg a kormány a társasággal.

Dunagőzhajózási társaság. Az osztrák kormány és a dunagőzhajózási társaság közt tárgyalások folynak az állami szubvenzió fel-emelése céljából. Az osztrák kormány, tekintettel azokra a kedvezőtlen tapasztalatokra, melyeket a társaság az utóbbi esztendőben tett, hajlandó a szubvenziót felemelni, úgy azonban, hogy a pótlékot a társaság tényleges bevételeitől tenné függővé, vagyis olyan skálát állapítanának meg az állami szubvenzió számára, ha milyent annak idején az Osztrák Lloyd szubvenziójának megújítása, illetőleg felemelése alkalmával megállapítottak. A dunagőzhajózási társaság hajlandó ebben az irányban messze menő koncessziókra s arra az állápontra helyezkedik, hogy az állam eddig nem méltatta eléggé szolgálatait. Az osztrák kormány a szubvenziót különben bizonyos mértékben a dunai szabályozási munkálatoktól is függővé akarja tenni, úgy, hogy a szubvenzió abban a mértékben apadna, a mely mértékben a szabályozási munkálatok a hajózást megkönnyítenek. A társaság ezt sem ellenzi. A dunagőzhajózási társaság helyzete a hajózástól egészen függetlenül jelentékenyen javult, mert a pécsi szénbányái s az e szénbányákkal szoros kapcsolatban levő mohács-pécsi vasut jövedelme a lefolyt évben tetemesen növekedett. A társaság szénbányáinak nagy hasznára vált az osztrák szénbányászok mult évi sztrájkja, annyira, hogy az utóbbi esztendőben összehalmozódott szénkészletüket majdnem az utolsó porszemig eladták. A szénbányák és a mohács-pécsi vasut idej bevételi többletét már eddig is 1.200,000 koronára teszik. Tavaly is csak a bánya- és vasutjövédelméből jutott a részvényeseknek 16 korona osztalék, mert a hajózásnak fölöslege nem volt.

Automobil-közlekedés. Közlekedésügyünk technikája a napokban eljutott a legmodernebb eszköz használatához. Az automobil-közlekedés bevezetésére megtörtént az első komoly kísérlet. Nagyvárad és Debreczen között — mint nagyváradi tudósítónk táviratozza — egy nagy vállalat, mely részvénytársasági alapon most van épen alakuló félben, állandó automobil-járatokat akar berendezni. A multhéten volt ezen az utvonalon az első próbamegkezdés egy 6 lóerejű géppel. Reggel 10 órakor indult a kocsi Debreczenből; utközben Berettyó-Ujfaluon hosszabb időre megállott s délután 4 órakor Nagyváradra érkezett. Az eredmény tehát az időközi tartózkodások beleszámításával óránként 30 kilo-

elő Európa felé. A rendkívül magas vasúti és hajótarifáktól függetlenül akarják a szénbányatelepeket s ezért 15, egyenként három-ezer tonnás új hajót építtetnek. Ezek fel tudnak hatolni a Szt.-Lőrincz folyón és a Wellard-csatornán át a nagy tavakra s másrészt az atlanti Óceánra is bizton közlekedhetnek. Azonkívül 24 hajót bérevesz a szövetség s ezekkel együtt körülbelül százezer tonnát tud egyszerre behajózni.

Szeszkivitel. Egy alexandriai cég, mely jó referenciákra hivatkozik, egy hazai szeszgyár képviselőtét óhajta elnyerni Egyiptomban és a Szudánban. Neve megtudható a kereskedelmi muzeum igazgató-ságánál.

Első leánykiházasítási egylet m. sz. Ez évi szeptember hóban 1457 jutalékrész irattatott be és nászjutalékok fejében 58,646 kor. 85 fill. fizettetett ki. 1900 január 1-től szeptember 30-ig beirt összes jutalékrészek száma 11,280 és a kifizetett nászjutalékok összege 359,801 kor. 31 fill.

Szerkesztői üzenetek.

A „Mercur“ szerkesztősége ebben a rovatban készséggel szolgál mindennemű felvilágosítással és kéri t. előfizetőit, hogy a szerkesztői üzenetek rovatát minden alkalommal igénybe venni sziveskedjenek.

F. S. Az értékösde helyzetével lapunk első cikkében foglalkozunk. Ön megnyugtatót kíván tőlünk s mi, a mennyire ez a mostani sajnálatos viszonyok közt lehetséges, meg is adjuk. Legyen meggyőződve arról, hogy ez az állapot sem fog örökké tartani. Az hogy a Salgó részvényeket éppen most vette, ne nyugtalanítsa önt. Talán Salgóknál van legkevésbé ok az aggodalomra. A milyen rohamosan esnek, éppen olyan gyorsan fognak emelkedni is. A földolog nyugodtan kitartani.

Uj előfizető. Ha bennünket méltóztatott volna előbb megkérdezni, hát akkor mi a Leszámitolobank részvények vételét nem ajánlottuk volna. A mostani visszamenésnek egyébként az az oka, hogy az erdőlyrészi egyház-kerület birtokában levő Leszámitolobank részvények sürgősen eladattak.

G. H. Hiszen éppen akkor kell venni a papirokat, a mikor esnek. Ha emelkednek akkor már késő, akkor inkább az eladásnak van helye. Vegyen Salgótárjani köszvénybánya részvényeket.

N. F. Nem lettek kihuzva.

G. S. Már több ízben megírtuk, hogy a hátralékok közt azon sorsjegyek sorozatait közöljük, melyek már kihuzattak, de melyeknek nyeresége még nem lett felvéve. A még ki nem sorsolt sorsjegyekről nem létezik kimutatás.

Dombovári előfizető. Viszonyait nem ismerjük, nem is akarjuk. Velünk azonban semmiféle összeköttetésben nem áll. A Mercur banknak fiókjai nincsenek s irodái csak a Váci-utczában vannak.

Gróf Z. F. Salgó részvényeket bátran vehet.

J. M. Bpest. Vegye a Magyar Jelzáloghitelbank 4^{1/2}o-os zálogleveleit.

M. V. Osztálysorsjegyeket is a Mercur banktól vegyen.

K. V. Nem huzattak.

Pozsonyi előfizető. Az első üzenetünket sziveskedjék elolvasni.

D. H. Ha jó, szivesen közöljük.

Igazgatósági tag. A kereskedelmi törvény ugy rendelkezik. Neki ehát joga volt ahhoz.

S. S. Bpest. Nem ismerjük és nem is ajánljuk.

„F. S. Miskolcz.“ Minden hozzánk intézett kérdésre lelkiismeretesen válaszolunk. A mi lapunk független minden irányban, szubvenziók nem köte- ezik egy irányban sem, előfizetői tartják fenn s ennek következtében azok- nak érdekeit szolgálja elsősorban.

Klein H. ügyvéd ur. Levelének vétele után egyik munkatársunkat biztuk meg azzal, hogy a „Gresham“-ról a kellő értesüléseket beszerezze. A nyert értesüléseink alapján helyesen megnyugtathatjuk önt. Az a vád, mintha a nevezett tudósító intézet a kötelezettségének teljesítését elhúzná vagy meg- tagadná, egy helybeli német krajczáros újságtól eredt. Ez ellen a laposka ellen az intézet már meg is tette a feljelentést. Hozzánk eddig a „Gresham“ ellen panasz nem érkezett.

X. Y. Z. Az „Athenaeum“ erejét meghaladó házspekulációkba bocsát- kozott, minek folytán meglehetősen szorult helyzetbe jutott. A nyomdaipar különben kedvezőtlen helyzete természetesen még inkább megnövekedti a vállá- lat helyzetét. A jövőjét illetőleg ma még semmi biztosat nem mondhatunk, sziveskedjék talán 2-3 hét múlva ismét hozzánk fordulni.

Felölös szerkesztő: Berger Mór.

Kiadótulajdonos: „Mercur“ bank- és váltótízlet részvénytársaság.

SORSOLÁSOK.

1881. évi 2°/o-os 100 frankos szerb államsorsjegyek.

87. sorsolás 1900. október 14-én Belgrádban.

2°/o-ige 100 Francs Serbische Prämien-Lose v. J. 1881.

87. Verlosung am 14. Oktober 1900 in Belgrad.

A „Mercur“ magántávíráta. — Privattelegramm des „Mercur“

Kihuzattak a következő sorozatok: — Gezogen wurden folgende Serien:

687 865 1066 2403 2601 3571 4938 5052 5823 6435.

Ezek közül nyernek: — Darunter gewinnen:

Sorozat	Sz.	Frank	Serie	Nr.	Francs	Sorozat	Sz.	Frank
750	22	1000	2708	18	3500	5114	49	275
1697	20	275	3549	47	500	6555	8	10000
1697	31	90000	3621	6	500	6555	38	1000
			3982	38	500			

A fenti sorozatokban foglalt többi szám egyenként 100 frankot nyer. Kifizetés minden levonás nélkül 1900 novembertől kezdve. Legközelebbi húzás 1901. január 14-én.

Hátralékok: — Restanten:

Sz. — Nr.:	12	21	33	47	48	49	55	85	114	129	152	176	241	251	253	303
313	336	343	353	383	389	408	412	413	415	435	442	450	490	505	533	587
589	591	622	637	659	671	673	684	685	693	738	739	741	756	758	763	777
816	840	863	873	874	880	886	887	939	992	997	1015	021	024	025	053	057
124	127	138	146	168	173	182	189	192	211	226	230	239	250	267	299	309
316	325	334	348	355	358	386	393	405	439	472	475	517	526	559	569	582
601	604	609	653	657	664	673	700	701	710	745	747	759	763	794	803	813
864	865	868	872	874	902	903	664	673	700	701	710	745	747	759	763	794
803	813	864	865	868	872	874	902	903	664	673	700	701	710	745	747	759
2024	029	043	054	073	139	217	225	239	248	910	949	951	965	970	977	992
997	2024	029	043	054	073	139	217	225	239	248	910	949	951	965	970	977
992	997	2024	029	043	054	073	139	217	225	239	248	910	949	951	965	970
977	992	997	2024	029	043	054	073	139	217	225	239	248	910	949	951	965
251	254	258	279	305	321	329	337	362	418	447	451	471	500	503	517	529
532	542	548	550	556	578	614	650	654	667	710	711	715	716	727	733	746
749	761	801	805	819	846	853	877	903	938	939	976	994	3039	047	062	066
069	076	108	112	127	143	161	168	170	183	242	249	269	282	310	323	377
444	447	449	461	465	489	500	519	530	574	580	591	605	663	668	688	691
711	750	756	766	783	784	798	814	816	826	835	848	850	877	893	908	913
913	919	951	954	967	978	995	998	4040	071	079	082	154	182	192	195	222
236	248	247	255	281	285	288	312	328	358	363	382	389	413	422	444	457
477	497	509	513	525	537	569	578	594	597	606	629	638	663	673	684	703
716	721	732	786	872	887	919	959	981	983	5002	016	017	032	037	044	057
079	103	146	147	167	196	202	205	222	239	244	263	264	265	310	321	325
326	340	373	409	412	444	448	462	479	484	496	540	549	567	575	577	617
658	665	670	684	696	720	721	771	778	808	828	863	872	876	877	918	6017
026	028	035	040	045	052	081	083	086	097	100	104	117	176	208	228	275
296	313	335	393	411	416	421	424	457	458	489	521	553	571.			

400 frankos török sorsjegyek.

184. sorsolás 1900 október 1-én Konstantinápolyban.

400 Frcs Türken-Lose.

184. Ziehung am 1. Oktober 1900 in Konstantinopel.

Nagyobb nyeresemények: — Grössere Gewinnste:

Sorozatok	Nyeresemény frankban	Serien	Treffer in Franks	Sorozatok	Nyeresemény frankban
604447	30000	1347042	1250	1022762	1000
604446	25000	1595820	1250	1138602	1000
1234648	10000	1895604	1250	1182740	1000
1976057	10000	1899094	1250	1199555	1000
811339	2000	1976056	1250	1286602	1000
870996	2000	68178	1000	1310409	1000
1267512	2000	141449	1000	1342274	1000
1677493	2000	224436	1000	1343611	1000
1892516	2000	238072	1000	1351485	1000
1911237	2000	353214	1000	1379385	1000
68179	1250	605537	1000	1588933	1000
158236	1250	612517	1000	1576537	1000
315993	1250	661516	1000	1873835	1000
353215	1250	716287	1000	1883386	1000
495968	1250	720164	1000	1922158	1000
578477	1250	773435	1000	1976058	1000
956121	1250	854671	1000		

Egyenként 400 frankkal huzattak: — Rückzahlende Obligationen à 400 Francs:

Sz. — Nr.	46776	777	778	779	780	68176	177	180	681	682
683	684	685	116721	722	723	724	725	122511	512	513
514	515	141446	447	448	450	155306	307	308	309	310
158237	238	239	240	192106	107	108	109	110	218591	592
593	594	595	224437	438	439	440	236836	837	838	839
840	238071	073	074	075	261296	297	298	299	300	276566
567	568	569	570	284536	537	538	539	540	287816	817
818	819	820	288021	022	023	024	025	296366	367	368
369	370	301251	252	253	254	255	315991	992	994	995
329046	047	048	049	050	342241	242	243	244	245	346266
267	268	269	270	353211	212	213	374196	197	198	199
200	404291	292	293	294	295	406671	672	673	674	675
412636	637	638	639	640	420811	812	813	814	815	427976
977	978	979	980	459581	582	583	584	585	490286	287
288	289	290	495966	967	969	970	510406	407	408	409
410	537926	927	928	929	930	549971	972	973	974	975
554051	052	053	054	055	566156	157	158	159	160	578476
478	479	480	595041	042	043	044	045	604396	897	898
899	900	773431	432	433	434	787126	127	128	129	130
811336	337	338	340	832081	082	083	084	085	854672	673
674	675	870997	998	999	871000	873	481	482	483	484
485	913881	882	883	884	885	916006	007	008	009	

108 109 110 1237741 742 743 744 745 1267511 513 514 515
 1286601 608 604 605 1297071 072 073 074 075 501 502 503
 504 505 1299031 082 083 084 085 1310066 067 068 069 070
 406 407 408 410 1342271 272 273 275 1343612 613 614 615
 1347041 043 044 045 1351481 482 483 484 1355866 867 868
 869 870 1375996 997 998 999 1376000 141 142 143 144 145 1379881
 382 383 384 1383036 037 038 039 040 436 437 438 439 440 1425606
 607 608 609 610 1447051 052 053 054 055 1458161 162 163 164 165
 1479341 342 343 344 345 1490506 507 508 509 510 1509296
 297 298 299 300 1516271 272 273 274 275 1546806 807 808 809
 810 1558931 932 934 935 1576536 538 539 540 1595816 817
 818 819 1603216 217 218 219 220 1614091 092 093 094 095
 1627041 042 043 044 045 1632261 262 263 264 265 1643656
 657 658 659 660 1645636 637 638 639 640 1658281 282 283
 284 285 1674581 582 583 584 585 1676726 727 728 729 730
 1677491 492 494 495 1684371 372 373 374 375 1689266 267
 268 269 270 1704746 747 748 749 750 1733186 187 188 189
 190 1738321 822 823 824 825 1742686 687 688 689 690 1777506
 507 508 509 510 1784176 177 178 179 180 1794856 857 858
 859 860 1812126 127 128 129 130 1816681 682 683 684 685
 1865376 377 378 379 380 1873831 832 833 834 1878126 127
 128 129 130 1883387 388 389 390 1889856 857 858 859 860
 1892517 518 519 520 1895601 602 603 605 1899091 092 093
 095 1903441 442 443 444 445 1911236 238 239 240 1922156
 157 159 160 1924616 617 618 619 620 1930381 382 383 384
 385 1964901 902 903 904 905 1972006 007 008 009 010 1975486
 487 488 489 490 1976059 060

1406 1525 1528 1676 1752 1782 1796 1809 1815 1840 1899 1925
 1955 2042 2088 2119 2154 2156 2182 2210 2263 2341 2361 2383
 2507 2541 2579 2597 2609 2613 2743 2779 2835 2878 2891 2916
 2923 2946 2978 3015 3135 3208 3219 3235 3280 3281 3356 3360
 3364 3375 3378 3382 3501 3606 3620 3875 4001 4037 4089 4135
 4141 4273 4399 4400 4496 4571 4671 4694 4767 4841 4854 4857
 4926 4927 4965 5182 5209 5225 5271 5318 5336 5338 5386 5434
 5456 5628 5739 5740 5797 5810 5916 5940 5947 6103 6115 6148
 6163 6176 6218 6264 6315 6354 6412 6451 6477 6507 6574 6633
 6724 6867 6887 6948 6973 6989 6991 7055 7156 7199 7235 7315
 7347 7375 7489

Ezek közül nyertek: — Darunter gewinnen:

Sorozat	Szám	Lira	Serie	Nr.	Lire	Sorozat	Szám	Lira
78	9	30000	3208	91	20	5338	87	1000
78	27	500	3281	76	20	5456	15	100
110	37	50	3378	11	20	6148	12	50
243	82	100	3382	2	20	6176	18	20
752	9	20	3501	12	20	6315	98	50
979	68	20	3606	68	20	6477	2	50
1317	27	20	3606	76	20	6477	73	20
1528	70	20	4089	89	50	6948	11	20
1782	26	20	4400	34	100	6989	22	50
1815	9	20	4694	85	100	6989	30	50
2210	13	20	4857	47	20	7347	2	20
2341	53	20	5182	91	20	7347	38	50
2835	44	20	5209	45	50	7375	81	20
2891	79	50	5318	29	20	7489	3	20

A fenti sorozatokban foglalt többi szám egyenkint 10 lírát nyert. — Alle übrigen Nummern der 150 gezogenen Serien sind mit ital. Lire 10 rückzahlbar.
 Kifizetés 1900. december hó 15-től fogva. — Auszahlung vom 15. Dezember 1900 ab.

2 1/2%-os Székesfehérvár-Győr-Gráci sorsjegyek.

59. sorsolás 1900. október 1-én Amsterdamban.

2 1/2%-ige Stuhlweissenburg-Raab-Grazer Lose.

59. Prämien-Verlosung am 1. Oktober 1900 in Amsterdam.

1900. július 1-én kihuzott 31 sorozat: — Von den am 1. Juli 1900 gezogenen 31 Serien:

87 242 411 892 923 1337 1659 3104 3291 3860 4276 5405 5566
 5754 6284 7020 7089 7146 8024 8611 8618 8837 9163 9987 10082
 10272 10658 11184 11359 11754 11842

Ezek közül most nyertek: — Darunter gewinnen:

Sor.	Sz.	Kor.	Serie	Nr.	Kr.	Sor.	Sz.	Kor.	Serie	Nr.	Kr.
87	3	150000	3104	5	450	7146	6	3750	10658	1	750
892	9	750	3291	1	450	8618	6	750	11754	10	12000
1337	8	450	4276	10	750						

A fenti sorozatokban foglalt többi szám egyenkint 300 koronával huzatott.
 Kifizetés 1901. január 2-től kezdve. — Alle übrigen zu den bezeichneten Serien gehörigen Antheilscheine werden mit Kronen 300 eingelöst. Auszahlung vom 2. Januar 1901 ab.

Braunschweigi 20 talléros sorsjegyek.

111. nyeremény-huzás 1900. október hó 1-én.

Herzoglich Braunschweig'sche 20 Thaler-Lose.

111. Prämien-Verlosung am 1. Oktober 1900.

1900. augusztus 1-én kihuzatott a következő 56 sorozat: — Von dem am 1. August 1900 gezogenen 56 Serien:

126 621 779 900 1014 1030 1069 1077 1155 1368 1399 1582 1698
 1701 1827 2099 2202 2428 2550 2614 2805 3088 3174 3208 3512
 3699 3817 3931 4062 4078 4230 4232 4617 4674 4771 5193 5722
 6593 6667 6710 6723 6934 6966 7095 7218 7323 7679 7781 8138
 8470 8541 8671 9041 9159 9710 9918

Ezek közül nyertek: — Darunter gewinnen:

Sorozat	Sz.	Márka	Serie	Nr.	Mark	Sorozat	Sz.	Márka
126	24	150	2805	38	150	6934	30	300
900	15	300	3217	29	300	7218	2	150
1030	38	300	4062	27	300	8138	4	75000
1368	31	300	4674	31	300	8541	38	300
2202	45	300	5193	25	6000	8671	39	9000
2428	47	2100	5722	39	150	9159	23	150
2805	18	150	6723	28	300			

A fenti sorozatokban foglalt minden többi szám 75 márkát nyert. — Jede der übrigen zu obigen Serien gehörenden Nummern gewinnt 75 Mark.
 Kifizetés 1900. december 31-től kezdve. — Auszahlung vom 31. Dezember 1900 ab.

Milanói 10 lírás sorsjegyek az 1866. évből.

98. sorsolás 1900. szeptember 17. Milanóban.

Mailänder 10 Lire-Lose vom Jahre 1866.

98. Verlosung am 17-én September 1900 in Mailand.

Kihuzatott a következő 150 sorozat: — Verlost wurden die nachstehenden 150 Serien:

78 82 110 181 248 281 309 431 492 543 556 640 668 670
 752 841 895 919 979 994 1048 1053 1084 1157 1255 1279 1317

4 1/2%-os Magyar államvasut ezüst-kölcsön az 1889. évből.

24. sorsolás 1900. október 1-én.

4 1/2%-ige Ungar. Staats-Eisenb.-Silberanleihe vom Jahre 1889.

24. Verlosung am 1. Oktober 1900.

1079 1611 1837 2168 4743 6448 6838 7043 7163 7337 7518 8553
 8597 9887 10157 10290 10349 11337 12267 14890 17005 18501
 18775 18827 18850 19059 19076 19928 20882 21524 21823 22140
 23657

Kifizetés 1901. január 2-től fogva. — Auszahlung vom 2. Jänner 1901 ab.

Hátralékok: — Restan ten:

4 fl. 100 frtos. Sz.—Nr.: 461 825 970
 4 fl. 200 frtos. Sz.—Nr.: 1386 962 987 2456 514 897 3148 157 270
 4 fl. 1000 frtos. Sz.—Nr.: 3529 4411 888 5777 6151 694 8262 444 778
 9012 299 622 713 10049 281 951 11429 765 12179 556 889 13218 371 580
 14192 15279 17355 18482 20824 982
 4 fl. 5000 frtos. Sz.—Nr.: 21497 572

3%-os osztr.-magy. államvasuti elsőbbségi kötv. 1895. évből.

(Márka értékű kölcsön.)

6. sorsolás 1900. október 1-én Bécsben.

3%-ige Prior.-Oblig. d. Oesterr.-ung. Staatseisenb.-Ges. v. J. 1895.

(Mark-Anlehen.)

6. Verlosung am 1. Oktober 1900. in Wien.

à Mark 200 márkás. Sz. — Nr.: 4201—250 17651—700
 19301—350.
 à Mark 1000 márkás. Sz. — Nr.: 32061—070 33531—540
 36721—730 41061—070 45411—420 47831—840 49211—220
 52701—710.
 à Mark 2000 márkás. Sz. — Nr.: 54711—715 771—775
 56086—090 216—220 491—495 57291—295 58031—035 151—155
 231—235 61226—230 851—845 946—950 62876—880 63351—355
 686—690 65636—640 66021—025 881—885 67651—655
 68381—385 766—770 70291—295 326—330 611—615 72696—700
 981—985 76821—825 79491—495 576—580 80266—270.
 à Mark 10000 márkás. Sz. — Nr. 81118 322 390 466
 722 82046 126 237.
 Kifizetés 1900. november 2-től kezdve. — Auszahlung vom 2. November 1900 ab.

4%-os osztrák-magyar államvasuti elsőbbségi kötvények.

15. sorsolás 1900. október 1-én Bécsben.

4%-ige Prior.-Oblig. d. Oesterr.-ungar. Staatseisenb.-Gesellsch.

15. Verlosung am 1. Oktober 1900 in Wien.

Számtól—számig. — Nummer bis inklusive Nummer:

12901—920 25001—100 62270—300 92801—900 119175—200
 142501—536.
 Kifizetés 1900. november 2-től kezdve. — Auszahlung vom 2. November 1900 ab.

50/0-os osztrák-magyar államvasúti arany elsőbbségi kötvények.

25. sorsolás 1900. október 1-én Bécsben.

50/0-ige Gold-Prior.-Oblig. d. Oesterr.-ungar. Staatseisenbahn-Ges.

25. Verlosung am 1. Oktober 1900 in Wien.

Számítól—számig: — Nummer bis inklusive Nummer:

16201—210 79501—600 111601—700 120601—700 137401—500
152201—300 159401—500 161701—800.

Kifizetés 1900. november 2-től kezdve. — Auszahlung vom 2. November 1900 ab.

Temes-Begavölgyi vízszabályozási társulat.

6. sorsolás 1900. október 1-én.

Temes-Begathal Wasserregulierungs-Gesellschaft.

6. Verlosung am 1. Oktober 1900.

Kihuzattak: — Es wurden gezogen:

Betű Buch- stabe	Sorozat Serie	számítól—számig von—bis	drb. Stück	à Korona Kronen	Összesen Zusammen Kor. — Kron.
A.	111	11001—11100	100	200	20000
B.	426	1851—1860	10	2000	20000
"	639	3981—3990	10	2000	20000
"	842	6011—6020	10	2000	20000
"	963	7221—7230	10	2000	20000
C.	1512	343—344	2	10000	20000

Az 1900. évi április hó 1-én kisorsolt és 1900. évi október hó 1-én beváltásra kerülő részleányok a következők és pedig: — Am 1. April 1900 wurden die nachfolgend verzeichneten Obligationen gezogen, welche vom 1. Oktober 1900 angefangen, eingelöst werden u. zwar:

Betű Buch- stabe	Sorozat Serie	számítól—számig von—bis	drb. Stück	à Korona Kronen	Összesen Zusammen Kor. — Kron.
B.	241	00001—00010	10	2000	20000
"	458	2171—2180	10	2000	20000
"	569	3281—3290	10	2000	20000
"	926	6851—6860	10	2000	20000
C.	1552	423—424	2	10000	20000
"	1620	559—560	2	10000	20000

Az 1899. évi október hó 1-én megtartott IV. sorsolás alkalmával kihuzott és 1900. évi április 1. esedékes volt részleányok közül beváltva még nem lettek a:

Gelegentlich der am 1. Oktober 1899 stattgefundenen Ziehung verlossten und vom 1. April 1900 an zur Einlösung bestimmten Obligationen wurden die folgenden noch nicht eingelöst u. zwar:

A. betű, Buchst. 219 sor. Serie. 21821, 21806, 21848—21851, 21855, 21859, 21867—21868, 21870—21875, 21878—21879, 21890, 21893—21897, 21900.
B. " " 1028 " " 7876—7880.
" " " 1262 " " 10211—10220. szám. Zahl.

Az 1899. évi április hó 1-én megtartott III. sorsolás alkalmával kihuzott és 1899. évi október hó 1-én esedékes volt részleányok közül beváltva még nem lettek a:

Gelegentlich der am 1. April 1899 stattgefundenen Ziehung verlossten und vom 1. Oktober 1899 an zur Einlösung bestimmten Obligationen wurden die folgenden noch nicht eingelöst u. zwar:

A. betű, Buchstabe 29 sor. Serie. 2855—2859.
B. " " 694 " " 4531—4540.
" " " 799 " " 5589. szám. Zahl.

Az 1898. évi október hó 1-én megtartott II. sorsolás alkalmával kihuzott és 1899. április 1-én esedékes volt részleányok közül beváltva még nem lettek a:

Gelegentlich der am 1. Oktober 1898 stattgefundenen Ziehung verlossten und vom 1. April 1899 an zur Einlösung bestimmten Obligationen wurden die folgenden noch nicht eingelöst:

A. betű, Buchstabe 193 sor. Serie. 19261.
B. " " 1236 " " 9954—9958.
" " " 1287 " " 10466—10468.
" " " 1308 " " 10672. szám. Zahl.

Az 1898. évi április hó 1-én megtartott I. sorsolás alkalmával kihuzott és 1898. október 1-én esedékes volt részleányok közül beváltva még nem lettek a:

Gelegentlich der am 1. April 1898 stattgefundenen Ziehung verlossten und vom 1. Oktober 1898 an zur Einlösung bestimmten Obligationen wurden die folgenden noch nicht eingelöst:

B. betű, Buchstabe 624 sor. Serie. 3831—3840.
" " " 754 " " 5131—5140 szám. Zahl.

Megjegyeztetik, hogy a kisorsolt részleányok kamatozása hat hónappal a huzás után megszűnik.
Die Verzinsung der verlossten Obligationen hört 6 Monate nach der Ziehung auf.

„Adria“ magy. kir. tengerhajózási r.-t. elsőbbségi kötvényei.

Sorsolás 1900. október hó 1-én.

Prioritáts-Obligationen der „Adria“ Ung. Seeschiffahrts Akt.-Ges.

Verlosung am 1. Oktober 1900.

à fl. 100 frtos. Sz. — Nr.: 16 28 58 59 67 71 75 97 117 135
187 212 247 285 291 308 340 341 380 385 386 387 389 393 414

415 416 419 449 477 480 495 506 507 508 525 531 550 559 584
598 599 649 665 666 667 668 672 715 716 719 720 721 723 775
817 903 904 934 959 974 1020 021 027 028 029 038 071 090 091
092 102 103 164 176 177 207 214 233 256 315 328 416 423 427
428 449 529 542 557 558 563 618 619 621 727 728 729 764 796
800 805 813 841 887 904 937 979 986 2101 194 228 243 254 255
275 276 280 369 388 389 426 504 523 526 549 570 584 647 677
702 724 757 758 777 778 779 783 818 819 869 890 938 945 3023
025 044 062 108 118 150 180 186 215 220 227 247 253 259 262
273 331 373 413 466 467 472 492 531 571 572 610 611 631 660
671 676 715 740 741 750 751 753 765 841 864 866 884 885 887
890 922 923 924 944 976 977 983

à fl. 500 frtos. Sz. — Nr.: 4004 014 030 033 045 049 050
059 096 134 193 198 202 280 297 339 348 352 357 407 425 429
447 471 533 537 564 567 570 630 638 639 694 695 700 705 706
723 730 737 738 745 746 761 771 779 800 826 853 904 907 937
938 861 5012 026 077 079 136 148

à fl. 1000 frtos. Sz. — Nr.: 5217 244 252 254 274 276 282
300 327 367 397 438 440 454 500 562 586 608 624 651 682 739
750 793 810 817 862 867 873 883 912 945 968 991 992 6009 030
031 033 119 120 150 151 156 199 219 220 221 262 299 346 357
358 365 367 419 461 464 501 512 604 616 640 641 655 656 659
668 671 674 688 741 754 818 847 904 941 947 7012 033 065 084
134 147 186 194

Kifizetés 1900. december 31-től. — Auszahlung von 31. Dezember 1900.

Hátralékok: — Restanten:

Vom Jahre 1892. évi sorsolásból:

à fl. 100 frtos. Sz. — Nr.: 150 157 248 1327 804 2668 3173 174 175
à fl. 1000 frtos. Sz. — Nr.: 5911

Vom Jahre 1893. évi sorsolásból:

à fl. 100 frtos. Sz. — Nr.: 119 151 1000 104 2003 078 669
à fl. 500 frtos. Sz. — Nr.: 4041 305 859
à fl. 1000 frtos. Sz. Nr.: 6254

Vom Jahre 1894. évi sorsolásból:

à fl. 100 frtos. Sz. — Nr.: 113 396 400 843 850 1293 439 874 2531 4001
à fl. 500 frtos. Sz. — Nr.: 4315 676 731 855
à fl. 1000 frtos. Sz. — Nr.: 6387

Vom Jahre 1895. évi sorsolásból:

à fl. 100 frtos. Sz. — Nr.: 683 762 811 1580 561 565 2056
à fl. 1000 frtos. Sz. — Nr.: 6390

Vom Jahre 1896. évi sorsolásból:

à fl. 100 frtos. Sz. — Nr.: 24 152 311 805 2670 671
à fl. 500 frtos. Sz. — Nr.: 4057 5133
à fl. 1000 frtos. Sz. — Nr.: 5416 741 6088

Vom Jahre 1897. évi sorsolásból:

à fl. 100 frtos. Sz. — Nr.: 26 312 1430 794 2143 183 895
à fl. 500 frtos. Sz. — Nr.: 4196
à fl. 1000 frtos. Sz. — Nr.: 5497 686 6201 644 696

Vom Jahre 1898. évi sorsolásból:

à fl. 100 frtos. Sz. — Nr.: 22 23 160 161 1058 075 415 524 525 568 569
2088 301 306 430 431 527 528 738 3146 446 570 888 889
à fl. 500 frtos. Sz. — Nr.: 4324 831 875 912 950 952
à fl. 1000 frtos. Sz. — Nr.: 6095 7143 171

Vom Jahre 1899. évi sorsolásból:

à fl. 100 frtos. Sz. — Nr.: 149 159 890 1699 2066 067 136 320 666 667
717 3120 184 211 243 450 525 601 706
à fl. 500 frtos. Sz. — Nr.: 4024 025 047 051 066 077 110 276 852 971 5143
à 1000 frtos. Sz. — Nr.: 5557 764 785 6270 309 413 750 795 7126.

4 1/2 0-os Horvát-Szlavonországi regále-kötvények.

15. sorsolás 1900. október 1-én Zágrábban.

4 1/2 0-ige Schuldverschreibungen des Schankregals in den Königreichen Kroatien und Slavonien.

15. Verlosung am 1. Oktober 1900 in Zagrab.

à fl. 50 frtos. Sz.—Nr.: 837
à fl. 100 frtos. Sz.—Nr.: 178 231 858 2323 973 3238
à fl. 500 frtos. Sz.—Nr.: 381
à fl. 1000 frtos. Sz.—Nr.: 1126 453 2078 842 3004 496 879
4622 5712

Névre szóló: 129 sz. 8150 frttal; 180 sz. 1400 frttal; 801 sz.
100 frttal; 997 sz. 7600 forinttal.

Kifizetés 1901. január 1-től kezdve. — Auszahlung vom 1. Januar 1901 ab.

Magy. takarékpénzt. közp. Jelzálogbankja 4 0/0-os záloglevelei.

5. sorsolás 1900. szeptember 29-én.

4 0/0-ige Pfandbriefe der Centr.-Hypoth.-Bank Ung. Sparkassen.

5. Verlosung am 29. September 1900.

Kisorsoltattak: — Es wurden verlost:

à Kr. 2000 koronás. Sz.—Nr.: 326 367 578 638 818 1034 252
349 420 431 518 526 983 2651 818 905 3127 166 259 289
à Kr. 1000 koronás. Sz.—Nr.: 1008 063 198 716 784 801
2338 339 478 479 516 632 642 681 682 3011 189 196 389 4392
5088 215 217 226 338

á Kr. 500 koronás. Sz.—Nr.: 301 366 887 892 1172 180 391
521 556 868 878 879 880 969 2071 159 160 207 938 3306 309
905 4016 045 135 160

á Kr. 200 koronás. Sz.—Nr.: 150 198 259 673 775 1520 547
586 620 788 878 989 2048 420 784 3079 396 955 4010 193
Kifizetés 1901. január hó 1-től fogva. — Die verlostten Pfandbriefe werden vom
1. Jänner 1901 ab im vollen Nennwerthe ausbezahlt.

Hátralékok: — Restanten:

á Kr. 2000 koronás. Sz.—Nr.: 1436 2191 192
á Kr. 1000 koronás. Sz.—Nr.: 800 2152 458 3085 372 472 4700 854 998
5073 084
á Kr. 500 koronás. Sz.—Nr.: 1007 2826 3549 811 839
á Kr. 200 koronás. Sz.—Nr.: 451 498 700 1100 476 751 3687 4210

Nagyszebeni ált. takarékpénztár záloglevelek.

Sorsolás 1900. szeptember hó 29-én Nagy-Szebenben.

Pfandbriefe der Hermannstädter allgemeinen Sparkassa.

Verlosung am 29. September 1900 in Nagy-Szeben.

I. kibocsátás. — I. Emission.

á fl. 100 frt. Sz. — Nr.: 47 88 118 141 144 150 207 258
267 279 318 332 358 420 429 468 505 542 647 662 672 721 725
765 790

á fl. 500 frt. Sz. — Nr.: 38 141 147 174 211 214 236 316
346 374 418 442 465

á fl. 1000 frt. Sz. — Nr.: 36 44 46 174 202 256 259 320
350 379 383 404 428 483 487 498 552

Kifizetés 220, 1100 és 2200 koronával 1901. április 1-től kezdve. — Auszahlung
mit 220, 1100 und 2200 vom 1. April 1901 ab.

II. kibocsátás. — II. Emission.

á fl. 100 frt. Sz. — Nr.: 1065 130 176 230 427 625 637 702
859 885

á fl. 500 frt. Sz. — Nr.: 698 746 939 1032 041 053 057 086

á fl. 1000 frt. Sz. — Nr.: 667 805 899 952 977 1089 117 225
247 258

Kifizetés 212, 1060 és 2120 koronával 1901. február hó 1-től kezdve. — Aus-
zahlung mit Kronen 212, 1060 und 2120 vom 1. Februar 1901 ab.

III. kibocsátás. — III. Emission.

á fl. 100 frt. Sz. — Nr.: 2071 075 098 101 103 127 143 201
212 269 270 332 354 371 479 532 533 823 920 921 923 942 975
3009 010 020 026 133 148 195 231 252 268 269 274 316 364 375
377 379 416 444 469 478 509 521 572 574 585 644 753 964 4007
016 067 101 176 211 216 224 320 321 323 343 422 441 534 579
588 593 594 620 641 751 756 786 787 797 803 843 858 868 889
5048 078 079 100 101 119 137 138 144 177 197 201 319 347 378

á fl. 500 frt. Sz. — Nr.: 1186 196 199 238 251 396 411 414
424 458 461 472 521 535 626 709 759 766 839 840 912 943 955
997 2016 018 028 056 094 222 263 306 350 379 437 486 525 558
575 581 599 624 640 758 811 821 857 897 975 979 3004 028 085
138 167 175 261 271 308 311 331 393 443 452 476

á fl. 1000 frt. Sz. — Nr.: 1495 538 648 690 710 759 766 788
797 850 855 888 894 932 959 2092 110 131 175 204 260 390 430
438 462 467 477 478 523 564 589 623 670 684 688 794 799 823
859 926 931 3002 004 032 115 199 238 255 322 345 374 428 459
463 529 545 551 553 568 699 701 702 757 765 803 816 819 901
968 969 980 4163 208 227 228 243 309 428 439 485 516 543 664
680 766 806 827 840 852 871 889 915 951 963 5042 070 135 183
226 233 318 328 334 335 350 384 395 415 444 548 551 558 576
588 632 739 771 828 900 931 983 6011 069 086 089 115 242 266
277 299 375 403 421 502 506 593

Kifizetés névértékben 1901. május 1-től kezdve. — Auszahlung im Nennwerthe
vom 1. Mai 1901 ab.

IV. kibocsátás. — IV. Emission.

á Kr. 200 kor. Sz. — Nr.: 2 10 13 33 117 148 182 193 201
244 294 300 356 386 411 434 454 471 544 552 564 627 629 649
698 723 758 815 841 848 882 892 917 936 972 1065 134 135 152
169 186 270 297 306 315 343 407 414 468 484 494 589 607 665
671 677 703 727 893 911 912 947 970 2035 074 108 139 157 187
368 370 389 390 421 447 454 457 460 516 518 527 569 608 620
626 636 685 687 712 714 726 729 743 751 752 908 959 3055
134 145.

á Kr. 1000 kor. Sz. — Nr.: 59 94 131 135 142 156 161 185
207 274 296 347 372 431 477 492 517 527 544 610 640 648 678
711 741 784 871 882 911 932 956 976 1000 006 086 099 111 129
144 162 167 182 206 255 262 308 342 375 471 483 505 530 534
573 604 656 731 762 795 807 830 871 932 944 974 2063 077
078 086

á Kr. 2000 kor. Sz. — Nr.: 1 33 37 64 104 163 202 223 225
264 277 297 317 338 391 425 456 494 499 519 545 554 580 621
631 646 662 807 830 878 913 938 959 1008 010 017 036 045 059
061 123 140 213 224 237 307 368 437 438 488 526 528 530 643
704 720 725 765 808 830 846 890 901 910 914 2064 101 174 189
204 205 307 315 338 356 357 426 435 438 440 455 459 484 632
751 827 828 840 856 900 953 997 3002 018 085 092 101 146
á Kr. 10000 kor. Sz. — Nr.: 24 72 114 125 183

Kifizetés névértékben 1901. március 1-től fogva. — Auszahlung im Nennwerthe
vom 1. März 1901 ab.

Hátralékok: — Restanten:

I. kibocsátás. — I. Emission.

á fl. 100 frt. Sz. — Nr.: 104 151 178 230 314 357 388 457 502 522 524 697
á fl. 500 frt. Sz. — Nr.: 179 185 431

II. kibocsátás. — II. Emission.

á fl. 100 frt. Sz. — Nr.: 1113 428 434 720
á fl. 500 frt. Sz. — Nr.: 603 609 610 611 999
á fl. 1000 frt. Sz. — Nr.: 730 865 885 1018 166

III. kibocsátás. — III. Emission.

á fl. 100 frt. Sz. — Nr.: 2162 176 194 196 197 240 241 292 369 377 412
466 498 499 506 524 571 584 600 606 647 677 737 781 787 792 801 807 837 839
3122 173 179 197 198 199 233 264 329 333 337 425 503 512 575 595 614 698
703 715 716 732 733 739 742 758 783 789 790 799 820 838 871 890 898 903 908
911 925 945 951 958 4042 056 121 170 190 191 197 239 270 282 283 288 330
391 431 461 465 477 506 545 558 643 645 708 733 762 829 833 904 974 5022
038 040 058 080 278
á fl. 500 frt. Sz. — Nr.: 1159 193 216 217 220 257 258 263 265 287 371
405 407 449 489 490 532 589 748 758 865 903 2052 141 205 246 359 863 868
383 438 500 712 775 850 869 894 3111 396 468
á fl. 1000 frt. Sz. — Nr.: 1503 880 885 2196 213 332 340 563 567 568
576 602 627 632 737 793 804 806 875 994 3081 270 486 581 747 918 4185 430
437 553 555 799 946 5645 930 6013 185 585

IV. kibocsátás. — IV. Emission.

á Kr. 200 kor. Sz. — Nr.: 27 69 70 84 86 125 134 137 161 211 331 373
374 440 505 536 569 573 635 662 684 712 727 729 772 789 816 821 907 920 953
960 964 966 1012 097 101 148 185 188 190 215 242 363 600 619 792 801 803
895 2004 073
á Kr. 1000 kor. Sz. — Nr.: 67 170 204 375 401 482 487 596 625 648 822
1030 050 094 108 145 222 268 338
á Kr. 2000 kor. Sz. — Nr.: 266 292 330 441 706 770 1030 035 156 306
431 484 695 739 909 2032 061

40/o-os osztrák 1854-iki államsorsjegyek.

92. nyereményhuzás 1900. október 1-én Bécsben.

40/oige Oesterreichische 1854er Staats-Lose.

92. Prämien-Verlosung am 1. Oktober 1900 in Wien.

Pótlás. — Nachtrag.

Egyenkint 840 koronával huzattak: — Mit je K. 840 wurden folgende gezogen:

Sorozat	Sz.	Serie	Nr.	Sorozat	Sz.	Serie	Nr.	Sorozat	Sz.
50	21	805	3	1906	42	2339	8	3129	33
50	43	998	3	1958	2	2339	37	3154	8
308	28	1109	1	1958	45	2339	38	3154	21
334	13	1289	47	2001	35	2417	2	3154	24
342	6	1299	28	2001	47	2630	12	3216	32
355	40	1299	39	2052	10	2630	35	3258	49
456	10	1321	44	2052	42	2980	12	3433	8
551	11	1558	33	2121	48	2980	19	3593	6
551	47	1632	19	2254	7	2980	44	3665	9
558	44	1906	30	2329	43	3129	20	3804	32

Hibaigazítás.

A m. k. lottojövédéki igazgatóságtól vettük a következő értesítést:
A „Tisza-szegedi m. kir. nyereménykölcsonnek” 1900. évi október hó 1-én
megtartott LL. kisorsolására vonatkozó és kiadott huzási jegyzékbe hiba csuszott
be, a mennyiben a 23-ik — bezárólag 50-ik sorsolásból kifizetés végett részben
még be nem mutatott sorsjegyek kimutatásába „2950” szám után „2953” helyett
tévesen „2952” vétezt fel, és „3736” szám után tévesen az eddig még ki nem
sorsolt „3737” sorsjegyszám lett kitüntetve, mi is ezennel helyreigazítottuk.

PÉNZÜGYI UTMUTATÓ.

Sorsjegyek árfolyama.

1900. október 13-án.

A sorsjegy neve	Névérték	Pénz	Ára
	K o r o n a		
Magyar nyeremény-kölcson 1870. év	200.—	326.—	328.—
40/o-os tiszta-szegedi sorsjegy 1880. év	200.—	277.—	279.—
40/o-os 1854-iki államsorsjegy	—	324.—	326.—
50/o-os 1860-iki	1000.—	262.50	264.50
50/o-os 1860-iki	200.—	322.—	326.—
1864-iki	200.—	392.—	394.—
1864-iki	100.—	392.—	394.—
Osztrák hitelintézeti sorsjegy 1858. év	200.—	390.—	394.—
Magyar jelzálogbank 40/o-os nyeremény-kötv.	200.—	230.—	232.—
Magyar jelzálogbank 30/o-os nyeremény-kötvény	200.—	206.—	208.—
Osztrák földhitel-intézet 30/o-os díjkölcson-kötvény	200.—	288.50	241.—
Bécs-városi nyeremény-kölcson 1874. év	200.—	389.—	393.—
Rudolf-sorsjegy 1864. év	20.—	60.—	62.—
41/20/o-os triestti sorsjegy-kölcson	200.—	370.—	—
40/o-os	100.—	180.—	—
40/o-os dunagőzhajózási sorsjegy	210.—	350.—	370.—
Dunaszabályozási sorsjegy	200.—	251.75	252.75
Budai sorsjegy	80.—	126.50	128.50
Innsbrucki	40.—	65.50	68.50
Krakkói	40.—	71.50	72.25
Laibachi	40.—	50.—	52.—
Salzburgi	40.—	64.—	66.—
Sztaniszlói	40.—	150.—	160.—
Clary herceg-sorsjegy	84.—	126.—	128.—
Pálffy	84.—	128.—	130.—
Salm herceg	84.—	170.—	173.—
St. Genois-sorsjegy	84.—	198.—	200.—
Magyar vörös-kereszt-sorsjegy	10.—	20.25	20.75
Osztrák vörös-kereszt-sorsjegy	20.—	42.50	43.50
Bazilika-sorsjegy	10.—	12.50	13.50
Jó-szív	4.—	6.50	7.—
20/o-os szerb nyereménykölcson frk	100 frk	80.—	82.—
Olasz vörös-kereszt-sorsjegy lira	25 lira	22.75	23.25

MERCUR

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1900. október 1-től 13-ig.

Table with columns: Belföldi, Az értékpapír neve, 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. Rows include categories like Bankok részvényei, Takarékpénztárak részvényei, Biztosító-társaságok részvényei, Gőzmalomok részvényei, Bányák és téglagyárak részvényei, Vasművek és gépgyárak részvényei, Könyvnyomdak részvényei, Különböző vállalatok részvényei, Közlekedési vállalatok részvényei.

Szép hajsz
Királynő

és erőteljes szakáll leggyorsabban és legbiztosabban nyerhető
Dr. Heuffel-féle hajsznövesztő-pomádával.
 Ezen teljesen ártalmatlan szorokból készült pomádé által, a legtrüvidebb idő alatt, még 16 éves ifjak is, gyönyörű hajszot és dúszakállt nyernek — 1 adag 2 frt. — 9 frt 20 kr. előleges beküldése ellen, 1 adag bérmentesen küldeték.
Vértés Lajos sas-gyógyszerárúbol, Lugoson 342.

Crème Vértés
 az összes piperecikkek között hatékony-ságánál és ártalmatlanságánál fogva, a tisztá, sima, fény nélküli szép fehér bőrt biztosít és ezt a nap, hideg szelek és zord időjárásnak káros behatásától óvja meg. Egy tévely 1 és 2 frt.

Megnyílt !!
ZENEPALOTA
 Kossuth Lajos-utca 22,
 (Károly-körút sarkán).

Sternberg Ármin és Testvére
 cs. és kir. udvari szállítók

ZONGORA - TERMEI.

Hires gyártmányu bel- és külföldi Zongorák, Pianinók és Harmoniumok dús választékban.

Nagy kölcsönző intézet. * * * Nagy kölcsönző intézet.

10 frt egy zongora hangolása és karbantartása egész évre — a fővárosban. Egyszeri hangolás 2 frt.

Általános hangszer-főraktár: Budapest, Kerepesi-út 36.

Hajfestő-fésű,
 (Hoffers szabad.) előkészület nélkül az ősz vagy vörös haját valódi szőke, barna vagy feketére festi. Teljesen ártalmatlan! Éveken át használható! Sok ezer darab használatban. Darabja 5 korona franko. Ausztria és Magyarország valamint a Balkán-országok egyedüli főraktára:
Vértés és Társa, Lugoson.

Könnyű fizetési feltételek!
 Diszes, olcsó vasbutorok, gyermekkoscsik, gyermekágyak, ruganyos aczélsodrony ágybetétek, afrik és lőszór-matracok, paplanok, szövetszőnyegök, ágy- és asztalterítők, kárpitozott fabutorok, tákrók és függő-lámpák kaphatók.
PÁPAI és NÁTHÁN gyárosoknál,
 Budapest, VI., Andrásy-út 2. (Foncléra-palota.)
 Vidékre és helyben részleltételére is szolgálunk minden árfelemlés nélkül.
 Árjegyséket ingyen és bérmentve küldünk.

H I R D E T M É N Y.

Ezennel közzhírré tételük, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték (VII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusítóknak elárusítás végett kiadattak. — A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Ötödik Sorsjáték.

100,000 sorsjegy 50,000 nyeremény.

Első osztály. — Betét 12 kor. Huzás: 1900. november 15. és 16.		Második oszt. — Betét 20 kor. Huzás: 1900. decz. 12. és 13.		Harmadik oszt. — Betét 32 kor. Huzás: 1901. január 8. 9. és 10.		Hatodik osztály. — Betét 24 korona. Huzás: 1901. márczius 19-tól ápriliis 15-ig.			
Nyer.-Gew.	Korona-Kronen	Nyer.-Gew.	Korona-Kronen	Nyer.-Gew.	Korona-Kronen	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben			
1 á	60000	1 á	20000	1 á	80000	Kronen 1.000,000 korona (Egy millió. — Eine Million) 1. jut. Pr. 600000 600000 1. nyer. Gew. 400000 400000 1 á 200000 200000 1 á 100000 100000 1 á 60000 60000 1 á 40000 40000 2 á 30000 60000 3 á 20000 60000 20 á 10000 200000 50 á 5000 250000 400 á 2000 800000 720 á 1000 720000 1000 á 500 500000 27800 á 200 556000 30000 nyer. és jut. Gew. u. Pr. Kr. 9550000			
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000				
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000				
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000				
3 á	2000 6000	3 á	3000 9000	3 á	10000 30000				
5 á	1000 5000	5 á	2000 10000	5 á	5000 25000				
8 á	500 4000	8 á	1000 8000	8 á	2000 16000				
30 á	300 9000	20 á	500 10000	10 á	1000 10000				
50 á	100 5000	60 á	300 18000	70 á	500 35000				
2900 á	40 116000	3900 á	80 312000	4900 á	130 637000				
3000 nyer. — Gew. K. 240000		4000 nyer. — Gew. K. 477000		5000 nyer. — Gew. K. 898000					
Negyedik osztály. — Betét 40 korona. Huzás: 1901. február 6. és 7.		Ötödik osztály. — Betét 32 korona. Huzás: 1901. február 27. és 28.							
Nyer.-Gew.	Korona-Kronen	Nyer.-Gew.	Korona-Kronen						
1 á	90000	1 á	100000						
1 á	30000	1 á	30000						
1 á	20000	1 á	20000						
1 á	15000	1 á	15000						
3 á	10000 30000	3 á	10000 30000						
5 á	5000 25000	5 á	5000 25000						
8 á	2000 16000	8 á	2000 16000						
10 á	1000 10000	10 á	1000 10000						
70 á	500 35000	70 á	500 35000						
3900 á	170 663000	3900 á	200 80000						
4000 nyerem. — Gewinn K. 934,000		4000 nyerem. — Gew. K. 1.061,000							

Az I. osztály huzása 1900. évi november 15. és 16-án lesz. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnék a Vigadó termeiben. — Sorsjegyek a Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók. Budapest, 1900. évi október hó 15-én.
 Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték Igazgatósága.
 Lónyay. Hazay.

Belépési felhívás

a „MERCUR“ Bank- és Váltóüzlet Részvénytársaság

IV., Váci-utca 37. által összeállított sorsjegytársaságokba.

I. számú 20 tagból álló csoport:

II. számú 20 tagból álló csoport:

Drb	A sorsjegy neve	Huzások	Főnyeremény	Drb	A sorsjegy neve	Huzások	Főnyeremény
20	3 0/0-os magy. jelzalog sorsjegy	jan. apr. jul. okt. 25.	200000	20	3 0/0-os magy. jelzalog sorsjegy	jan. apr. jul. okt. 25.	200000
20	3 0/0-os osztr. földh. nyerem.-jegy	febr. máj. aug. nov. 16.	90000	20	3 0/0-os osztr. földh. nyerem.-jegy	febr. máj. aug. nov. 16.	90000
20	2 0/0-os szerb nyerem.-sorsjegy	jan. apr. jul. okt. 14.	90000 frk	40	Bazillika sorsjegy	márcz. szeptember 1.	40000
20	100 kor. névértékű 1870. magy. nyeremény-sorsjegy	máj. november 15.	150000	80	Jósziv sorsjegy	május november 15.	40000
40	Bazillika sorsjegy	márcz. szeptember 1.	40000	160			
20	Magyar vörös kereszt sorsjegy	márcz. szeptember 1.	40000				
20	Osztrák vörös kereszt sorsjegy	január julius 1.	70000				
80	Jósziv sorsjegy	május november 15.	40000				
240							

Minden résztvevő 40 havi részletet 20 koronával, összesen tehát 800 koronát fizet be.

Minden résztvevő 40 havi részletet 10 koronával, összesen tehát 400 koronát fizet be.

Az első részlet befizetése ellenében kiszolgáltjuk az eredeti sorsjegykönyvecskét, melyben a társaság tulajdonát képező sorsjegyek sorozatai és számai bennfoglaltatnak.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Betéteket

Takarékpénztári könyvecskékre

4 1/2 % kamatozás mellett fogadunk el.

Folyószámla követeléseket

4 1/2 %-al kamatoztatunk.

„**Mercur**“ bank- és váltóüzlet
részv.-társaság

Budapest IV., Váci-utca 37.

A legolcsóbb és legjobb

JÓSZIV-SORSJEGY.

Minden sorsjegynek nyernie kell.

Évenként 3 huzás. A legközelebbi huzás már f. évi november hó 15-én lesz,

40,000 korona

fő- és számos melléknyereménnyel.

Az eredeti Józsviv-sorsjegyek nálunk részletfizetésre is megrendelhetők, még pedig következő **előnyös** feltételek mellett:

5 db Józsviv-sorsjegy 32 havi 1.70 koronás

és

10 db Józsviv-sorsjegy 32 havi 3.40 koronás

részletfizetés ellenében.

Az első és a második részlet vétele után megküldjük a részletívet, mely az eredeti sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazza és melylyel a vevő már a **november hó 15-én** tartandó huzásnál egyedül gyakorolhatja a játékjogot.

Az eredeti sorsjegyek pénztárainkban őriztetnek és mindenkor megtekinthetők.

Az ellenőrzést a ker. előjáróság mint elsőfoku iparhatóság gyakorolhatja.

„MERCUR“

bank- és váltóüzlet részvénytársaság
Budapest, IV., Váci-utca 37.

Tőkebefektetésre ajánljuk

a Magyar

takarékpénztárak közp. jelzálogbankja

mint részvénytársaság

4% és 4½%-os adómentes zálogleveleit.

Alapított 1892-ben.

Részvénytőke: **8.000,000** korona,

melyből kibocsátott és befizetett 6.000,000 korona.

Záloglevélbiztosító alap **4.000,000** korona.

Az 1889:XXX. t.-cz. 10. §-a értelmében a záloglevelek adómentesek, a 11. § értelmében pedig községek, testületek, alapítványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek tőkéinek, továbbá árva-gyámsági, hitbizományi és letétpénzek gyümölcsöző elhelyezésére is alkalmasak, végre szolgálati és üzleti óvadéku is felhasználhatók.

A csász. és kir. hadügy- valamint a m. kir. honvéd-miniszterium körrendelete értelmében a magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja záloglevelei házassági óvadéku elfogadhatnak.

Az osztrák-magyar bank összes bankintézetei nyújtanak e záloglevelekre kölcsönt.

A magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja záloglevelei a budapesti, bécsi, berlini, hamburgi, frankfurti és amsterdami tőzsdéken jegyeztetnek.

Az esedékes kamatszolványokat és a kisorsolt címleteket minden levonás nélkül és jutalékmentesen beváltjuk.

„MERCUR“

bank- és váltóüzlet részvénytársaság
Budapest, IV., Váci-utca 37.

Főnyeremény

100,000 korona
és
számos kisebb
nyeremény.

Huzás

már

október

25-én.

Igérvények

darabonként

4 koronáért

kaphatók.

Mint elsőrangú befektetési papírt

bármelynek legmelegebben ajánljuk a

Magyar Jelzálog-Hitelbank

3% nyereségekötvényeit,

melyek a fix kamatozás mellett még tetemes nyereségi kilátással is bírnak.

Mai árfolyam 208.— kor.

Az 1883. évi XXXI. t.-cz. értelmében nálunk

havi 20 koronás vagy havi 10 koronás

részletfizetés mellett is beszerezhetők.

Az első részlet beküldése után az eredeti sorsjegy sorozat- és nyerőszámával ellátott részlet-ívet azonnal elküldjük, amely már a folyó évi október 25-iki huzáson is részt vesz.

A 3%-os kamat a vétel napjától számítva a vevőt illeti meg.

„MERCUR“

bank- és váltóüzlet részvénytársaság
Budapest,

IV. ker., Váci-utca 37. szám.

Főnyeremény

100,000 korona
és
számos kisebb
nyeremény.

Huzás

már

október

25-én.

Igérvények

darabonként

4 koronáért

kaphatók.

Huzási november hó 15. és 16.

Ósziálysorsjegyek

az

első huzásra

amig a készlet tart

eredeti árakon kaphatók

$\frac{1}{1}$ sorsj. 12 kor., $\frac{1}{2}$ sorsj. 6 kor., $\frac{1}{4}$ sorsj. 3 kor., $\frac{1}{8}$ sorsj. 1 kor. 50 fl.

Postai megrendelések legpontosabban eszközölnének.

Mercur bank- és váltó-üzlet
részvény-társaság

Csaki Budapest, IV., Váci-utca 37.

**Dr. Schöffer-féle
köszvényesz**
(Antirheumatikon)
az 1895. évi párisi egészségügyi kiállítás-
son az aranyéremmel és érdemkereszttel
vörös szalaggal kitüntetve,
melyet elismerésükkel tüntettek ki nagyméltó-
ságú Bende Imre nyitrai m. püspök úr, nagym.
özv. bellasi Baross Gáborné úrnő és még szá-
mos előkelő személytől használt s elismeréssel
kitüntetett, úgy több tekintélyes orvos által bete-
geken kipróbált és melegen ajánlott csálhatatlan
s egyedüli gyógyszer fejfőrcs (migrain), csúz,
oldalszurás, influenza és köszvény ellen.
**Főraktár Budapest, Török József
gyógyszertárban,** kapható azonkívül min-
den gyógyszerárban.
Ára üvegenként 1 frt, vidéken 1 frt 20 kr.

PATIKA.
Vaspepton-konzerv vérszegény gyermekek
és felnőtteknél javítja az étvágyat, megszünteti
az idegességet, jó álmot hoz, ára 1 doboz 90 kr.
Cocain-pasztillából néhány darabka meg-
szünteti a garat- és gégehurrot, köhögést és
rekedtséget, ára 75 kr. A Gautheria-olaj-
tok biztos szer reumánál, migrénél és ideg-
zsabánál, hatása még jobb, ha egyidejűleg
Gautheria-szeszt is használunk, ára 1-1
frt. Fluor calcium kitűnő hatású szer a nyak-
és mirigydagánatoknál, ára 1 és 2 frt. Az áfo-
nya-kivonat a legmakacsabb, évekig tartó
ótvart, ekzémát, régi bőrkütséket rövid időn
meggyógyítja, ára ecsettel és vattával 1 frt 50 kr.
A Fucus tengeri növény kivonata klinikailag
elismert szer a hízás ellen és a kövér egyének-
nél előforduló asztma ellen, ára 1 üveg 2 frt.
Univerzál hintőpor láb-, kéz-, hónaljzudást,
kipálást ujszülött gyermeknél, lovasoknál, ke-
rékpárosoknál stb. azonnal meggyógyítja, ára
50 kr. — Kaphatók HAZSLINSZKY KÁROLY
gyógyszerésznél, Budapest, VIII., Rökk Szi-
lárd-utca 28. sz.

**AZ
Értékpapirüzlet.**
Irták:
Berger Mór és Márkus Sándor.
Tartalmazza az értékpapirokról való
(sorsjegyek, záloglevelek stb.) összes
tudnivalókat.
Nélkülözhetlen minden értékpapir-
tulajdonos részére.
Ára 1 frt 50 kr.
Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Kleinmann Adolf
lebontási vállalata és építőanyag raktára
(az alant feltüntetett alaprajz szerint)
V., Csanádi-utca 4. szám alatt
legnagyobb raktárt tart:
régí és új ajtók, ablakok, vasrácsok, vas-
ajtók, vasoszlopok, márványlap- és léposók-
ben, valamint minden az építkezési szakmá-
hoz tartozó tárgyakban.

ÉPÍTŐ ANYAG RAKTÁR
ÜGYNÖK-UTCA

SOMMER J. BONTÁSI VALLALKOZÓ RÉGI ANYAGOK RAKTÁRA.	KLEINMANN ADOLF BONTÁSI VALLALKOZÓ RÉGI AJTOK ÉS ABLAKOK RAKTÁRA	CSANÁDI-UTCA
CORAL-UTCA.	PICK EDE LAKATOS.	

MEGÁLLÓ
VÁCZI-UT.
NYUGATI P. U. RAKTÁRAI

Butorvásárlók figyelmébe!
Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét
nagy butorraktáromra
felhívni, hol minden kivitelű és stilbeni
**háló-, ebédlő-, uriszoba- és
szalonberendezések**
tartok állandóan nagy készletben. — Butoraim,
melyek szolid és leggondosabb előállításuknál
és mérsékelt árúknál fogva, ugy a hazai, mint
a külföldi butoriparral szemben sikeresen ver-
senyeznek Párisban 1895. aranyérem kitün-
tetést nyertek.
Mielőtt tehát a m. t. butorvásárló közönség
szükségletét beszerezné, kérem előbb butorrak-
táramat is megtekinteni.
EGRI MÓR BUTORASZTALOS
Budapest, VI., Gyár-utca 30.
Szállodák és fürdők complet berende-
zését elvállalom. Költségvetés ingyen

Tűzmentes
pénzszekrényeket, kasszettákat,
villamos vészjelző pénzszekrényeket
pánczélszekrényeket és másolópréseket
legjobb kivitelben és legolcsóbban szállít
Hesky Testvérek
eszt. és kir. szabadalmazott
hazai pénzszekrény-gyára
Budapest, VI., Szabolcs-utca 4.

Értesítés.
Bátorkodunk a n. é. butorvásárló közönség
figyelmét azon tényre felhívni, miszerint a
nyáron át, az őszi szezonra való tekintettel saját
asztalos- és kárpitos-műhelyeinkben készült, a
lehető legszolidabb kivitelű és minden stilbeni
butorokkal dusan felszereltük raktárunkat, s az
most a legjutányosabb árakon áll a n. é. butor-
vásárló közönség rendelkezésére. Tisztelettel

SÁRKÁNY és SCHÜTZ
kárpitosok és diszítők
BUDAPESTEN, VII., Erzsébet-körút 12.,
a New-York kávéház átellenében.

DR. VERMES LAJOS
szemorvos.
Lakik: október hó 1-étől
Podmaniczky-utca 18.
***
Rendel: 3-4-ig. Vasár- és
ünnepponon 10-11-ig.

elfogad e lap kiadóhivatala
és
BLOCKNER J. hirdetési irodája
Budapest, IV., Sütő-utca 6. sz.

Hirdetéseket

Legolcsóbb italok előállíthatók hideg uton,
rövid idő alatt,
VÉRTES
gyógyszerész-féle
legfinomabb, ártalmatlan, törvényileg védett Likolokkal,
(sajátlagos rendszer szerint készített, erősített aromatikuss esszenciákkal)
a melyekkel előállíthatók gyorsan és olcsón, legfinomabb minőségben: rum, szilvórium,
türköly, gabona- és seprópálinka, cognac, Benediktin, Chartreuse, Curacao, Mara-
schino, kömény, valamint más likörök, gyomorkezeső, eczet stb.
1 adag Likol, elegendő 5 liter ital készítésére, 1 kor. 25 fill.; 4 adag,
4 különféle ital készítésére is, 5 kor., az összeg előzetes beküldése után franco.
Elismerő levelek, valamint árjegyzékek és készítési előírások ingyen és bérmentve.
Ismét eladók, likör-, pálinka, rum-gyártók stb. kívánatra legolcsóbb külön árjegyzéket kapnak.
Az előbbi küldemény Esszenciával tel-
jesen meg voltam elégedve és reménylom,
ovvel is megelégedett lehetek.
Z o r r i e N i k o, Livno, Bosznia.
Ezennel felkérem, nekem 6 korona árára
Rumkivonatot küldeni, de abból a jobból,
mit Sauffszel urnak küldött.
F e l l n e r P á t e r, Pogir, u. p. St.-Martin.
Be kell vallanom, hogy a küldött Cognac-
Esszenciával nagyon meg vagyok elégedve
és ezért felkérem, nekem előlegesen 1 kiló ezen
esszenciából küldeni. O n k e i D., Krakau.
Miatan meggyőződtem, hogy az Essen-
ciál nagyon jók, kérem egy 3 koronás üveg
rumkivonatot küldeni.
Müller János, Chinitz Tottau u. p. Rehberg.

**VERTOL Világ-
szerte**
**VERTOL (törv.
védve.)**
mint étvágy-gerjesztő, emésztés-
előmozdító, gyomor-erősítő
likör ismeretes; igen kellemes erős zamatos
ízűnél fogva közkedveltségnek örvend. — Este
egy pohárával bőve, nyugodt, egészséges álmot
idéz elő.
Utazás-, vadászát-, fárasztó gyalogolásnál
praktikus csomagolás következtében, kényelmesen
magával vihető és mint frissítő, élesztő, erősítő
ital kitűnő szolgálatokat tesz.
1 üveg 1 és 2 korona. — 12 kisebb, vagy 6
nagy üveg megrendelésénél — 12 korona helyett
— csak 10 korona számítatik, a csomagolás ingyen
adatik és a küldemény bérmentve szállítatik
Magyarországon, Ausztrián és Németországon.
Valódi csak a mellékelt védjegyvel.
Kapható fűszerkereskedésekben,
csemegüzletekben, kávéházak-
ban, valamint közvetlenül:
VÉRTES LAJOS
Sas-gyógyszertárban, Lugoson, 342. sz.

VERTOL
legjobb
gyomor-
likör.
Védjegy.

